

Slovenski

PRIJATELJ.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. av. velj. na leto.

Štev. 8. V Celovcu 15. avgusta 1883. XXXII. tečaj.

II. pridiga XIV. pobinkoštno nedeljo.

(Človek je le popotnik na svetu.)

„Kdo izmed vas zamore s svojo skerbjo
le komolec k svoji dolgosti pridjati?“
(Mat. 6, 27.)

Vvod.

„Dokler po božji volji živite, pravi naš Zveličar Jezus Kristus, ne skerbite, kaj bote jeli ali pili ali s čem bote se oblačili, zakaj on, ki vam je življenje dal, bode vam tudi za živež skerbel; on ki je vstvaril vaše telo, mu tudi ne bo pozabil dati strehe in oblačila, saj je življenje več vredno, ko živež, in telo več, ko njegova obleka. Poglejte lilije na polju, kako zale in lepo oblečene da so; če ravno ne delajo in ne predejo, jih Oče nebeški vendar tako lepo oblači, da Salomon, najbogatejši Izraeljski kralj, ni bil tako lepo oblečen, kakor zlahtna lilija v svojem cvetju. Če tedaj Bog za travo na polji tako skerbi, katera danes cvete, jutre pa se posuši, koliko več skerb bo še le imel za vas, ki imate neumerjočo dušo in ste po božji podobi vstvarjeni? O ve maloverne duše, ki zmiraj naprej vzdihujete, kaj bote začele in kako živele, ve svojega dobrega Očeta v nebesih ne poznate, ampak kakor neverniki, ki Boga ne poznajo, tudi vi mislite, govorite in delate ter se le na posvetno zanašate. Ali vse te reči vam v večnosti ne bodo nič pomagale, le pamet v glavi in čistost v srcu, ta bo vas pred sodnji stol spremljala in tam pred sodnikom za milost prosila.

Da bi torej ljubezen do Boga in do nebeških reči v vašem
Slov. prijatelj.

sercu obudil, govoril bom danes od našega življenja na svetu ter vam pred oči postavil, da naše življenje ni nič drugega, kakor potovanje v večnost v I. delu, in kakošno bi zato moralo naše življenje biti v II. delu.

Preden pa začnem, prosim vas za navadno poslušanje.

I. del.

Človek ni za ta svet stvarjen, ampak za večnost; tukaj na zemlji, pravi sv. Pavelj, nimamo obstoječega mesta, ampak prihodnjega iščemo; tam zgorej v nebesih nad bliščečim solncem in svetlimi zvezdami je naša prava domača dežela; tam zgorej prebivati tisti, ki je nas vstvaril, naš ljubeznjivi Oče; tam gori kraljuje tisti, ki nas je odrešil, naš priserčni brat Jezus Kristus; tam gospoduje tisti, ki nas je očistil in posvetil, tolažnik sv. Duh; tje gori, ljubi moji bratje in sestre, bomo tudi mi vsi prišli, če le svojo nedolžnost ohranimo, ali če po njeni zgubi vredno pokoro storimo.

Mi vsi smo podobni popotniku, ki gre iz daljnih, ptujih krajev na svoj dom, ter veliko dežel prehodi in se mu njegov pot skoro vsak dan drugačen zdi. En dan hodi po lepih travnikih, po rodovitnem polji in po veselih dolinah, drugi dan pa po žalostnih in dolgočasnih puščavah, po žgečem pesku, po ostrem kamenju in po sternih gorah. — Eno noč najde prijazno hišo in zgovorne ljudi, ki ga radi pod svojo streho vzamejo in mu z vsem potrežejo, drugo noč pa še za denar ne najde nobenega prenočišča, nobene postrežbe, ter mora ves vspehan in truden pod milim nebom spanja iskati. — Danes ima lepo, prijetno vreme, jutre pa se nebo s črnimi oblaki prevleče, in okoli njega gromi in treska, bliski in strele nad njegovo glavo švigajo, in on ves premočen strahoma po globokem blatu naprej gazi. Zdaj je zdrav, zdaj bolen, zdaj žalosten zdaj vesel, zdaj lačen zdaj žejen; danes ima dobre vesele tovariše, ki so prijazni z njim, jutre pa pride med tolovaje, ki ga stepejo, ranijo, in mu vse poberó, da še komaj naprej more. Pa kakor hitro domu pride, vse hitro pozabi in je zadovoljen, da je le spet v očetovej hiši.

Tako, ljubi moji! je tudi naše življenje; tudi mi smo tukaj na zemlji le popotniki, in moramo veliko težav prestati, pa ko tje k svojemu Očetu pridemo, bomo vse težave, nadloge in zopernosti pozabili in le prijetnosti, le veselje bomo vživali; „popotniki smo namreč in ptujci, govori sv. pismo, kakor vsi naši očetje, naši dnevi na zemlji so kakor senca, in nobenemu ni tukaj ostati.“ (I. Kralj. 29, 15.)

Naša otročja leta so sicer polna veselja, kratkočasov in igrá; to so srečna leta, v katerih človek nedolžno, odkritoserčno in brez skerbi živi in nima po dnevi nobene žalosti in po noči nobenega nepokoja. Ali ta vesela leta so naglo pretekla, ko smo jih komaj okusili, in zdaj se jih le z žalostjo spominjamo, ker nam jih ni več

mogoče uživati. — Mi smo odrastli in mladenči in dekliči postali, in čisto drugo življenje se je za nas začelo. To so za nas vse nevarna leta, skoz katera se komaj pride, da ne bi tega, kar je najboljšje, nedolžnosti svojega serca, mira in pokoja svoje vesti zgubili; to so tista zapeljiva leta, v katerih jih toliko posvetno veselje preslepi ter v žalost in britkost za prihodnji čas pogrezne. O srečen, trikrat srečen si mladenec in deklica, če v svojih mladih letih Boga spred oči ne spustiš, če čiste roke in neomadeževano serce ohraniš in brez greha ostaneš.

Ali tudi ta leta hitro pretečejo in potem nastopi možka doba; ta pa je polna bodečega ternja posvetnih skerbi, polna lakomnosti, napuha in nevoščljivosti, polna krivic, goljufij in nezmernosti, polna nepoterpežljivosti, sovraštva in krega; ali lepota obraza gine, lasje se spremenijo, in prej ko si človek misli, postane star in siv. Starčeku pa se vse spremeni; kar mu je prej ugajalo, se mu zdaj gnjusi, njegova pamet slabi, njegova moč ga zapušča, njegove noge ga še komaj nosijo, in tako se opoteka in omahuje počasi proti svojemu grobu, dokler se va-nj ne zverne.

Vidiš ljubi kristjan in ljuba kristjanka! žalostni in tihi grob, to je vse, za kar se toliko poganjaš in trudiš, za kar toliko delaš in toliko terpiš! V razterganem oblačilu bodo te v trugo zabili in globoko v zemljo zakopali; in tam bodo te červi do čista obrali in iz tvojega tebi tako ljubega telesa bo malo smerdljivega prahu. Vzemí si to strašno resnico prav živo k sercu, in uči se iz nje, kakošno da mora tvoje življenje biti, ker tudi ti nisi drugo, nego popotnik na svetu; od tega pa več v

II. delu.

Celo tvoje življenje, o človek, in če tudi največo starost doživiš, ni družega, kakor kratka pot v večnost, prav za prav bi smeli reči: pot enega dneva. Hiše, v katerih prebivamo, niso nič družega, kakor prenočišča, v katere zvečer gremo, da jih zjutraj spet zapustimo. Eno jutro zgodaj bo prišla smert in bo nas zbudila, rekoč: Prijatelj! prijateljica! pojdi, za te tukaj ni več prostora, ter bo nas pri vratih vun peljala. In precej bodo drugi v naših posteljah spali, pri naših mizah sedeli in to posedli, kar smo mi imeli. Kratek čas bodo te reči uživali, potem pa bodo tudi oni naprej izgnani. Tako eden rod odide in drugi pride, pravi sv. pismo, eni gredo in drugi pridejo, in nobeden nima tukaj stanovitnega prebivališča.

Zatorej ne smemo svojega serca na to vezati, kar na svetu vidimo, in ne smemo nikoli pozabiti, da nismo za to življenje, za pričujoči svet stvarjeni, ampak za Boga, za nebesa, za večnost; naše misli in želje morajo biti le v Boga in v nebesa obrnjene, Bog in večna sreča, ki nas pri njem čaka, mora biti vse naše veselje in konec vseh naših želj, vseh naših del. Nikoli ne smemo

nič zamuditi, kar nam je za večno življenje potrebno, ne sv. meše, ne pridige, ne nobenega dobrega dela; nikoli ne smemo nič v nemar pustiti, kar nam k zveličanju pomaga, če se nam še tako težko zdi, in je našemu grešnemu nagnjenju še tako zoperno in grenko; pa tudi nikoli ne smemo nič storiti, kar bi nas vtegnilo pri Bogu v zamero in ob nebesa spraviti.

Ravno iz tega vzroka ne smemo tukaj nič takega iskati, česar ne moremo s seboj v večnost vzeti; tedaj ne hrepeneti po časnih rečeh, po bogastvu in premoženju, tudi ne smemo biti časti željni in prevzetni, in svojega serca ne obtežiti s pijanostjo, požrešnostjo, ali celo z nesramnimi željami in deli; temuč če svet vživamo, moramo biti po besedah sv. Pavlja, kakor da ga ne bi vživali; kateri imajo žene, morajo biti, kakor da jih ne bi imeli, kateri jokajo, kakor da ne bi jokali, kateri se veselé, kakor da se ne bi veselili, in kateri kupčujejo, kakor da ne bi nič imeli; to se pravi: slobodno svet vživajte, slobodno imate žene, toda ne iz poželenja, ne zato ker vas take reči veselijo in se vašemu poželenju prilegajo in mu dobro denejo, ampak le zato, da bi drug drugemu pomagali in tako vsi ložej v nebesa prišli.

Lep izgled, kako mora človek za večno zveličanje skrbeti, nam je dal sv. Ignacij, kdorkoli je njega obiskal, vsak ga je našel v premišljevanje nebeških reči zamaknjenega; posebno po noči, ko je bilo po zemlji vse tiho in po nebu vse jasno, je ves gorel od željá, da bi že skoro v nebesih bil, na zemlji mu je že merzelo in dolg čas mu je bil, ker mu še tukaj ni bilo dano, od obličja do obličja vživati svojega Boga.

Ti nespametni človek, pa nikoli ne misliš na večnost, ter tako živiš, kakor da ne bi nikdar umerl. Kaj ti bo ostalo od tvojega gerdega in krivičnega življenja? Nič drugega, kakor tvoja slaba dela, ki te bodo v večnost spremljala in te tam pred sodnjim stolom tožila. Nag, kakor te je mati rodila, boš od sveta slovo vzel, in nobena reč te ne bo mogla pekla rešiti, če tvoja dobra vest ne.

In ti razuzdani mladeneč, ki misliš, da se ne boš nikoli postaral, in da tvoje truplo ne bo nikoli strohnelo, pojdi tje, poglej grobe tolikanj drugih, ki so ravno tako živeli, kakor ti živiš, kaj imajo zdaj od vseh svojih razuzdanih del? Pest blata ali pest praha jih je, pripravljen za sodnji dan, da se bo Bog nad njimi maščeval. Spokori se tedaj, spovej in poboljšaj se, če ne, boš tudi ti v strašnem ognju gorel, v katerem oni že brez vse milosti jokajo in zdihujejo.

In ti razuzdana deklica, katere nobena beseda ne omehči, da bi se gerdemu razuzdanemu življenju odpovedala, pojdi tje, vzemi v roke mertvaško glavo in spomni se, kaj boš tudi ti v kratkem času postala. Tista glava je bila morebiti še lepša in mlajša, kakor ti, pa kje je zdaj njena lepota? Njena glava, katero je tako lepotičila, je zdaj plešasta ali vsa gola; oči, s katerimi jih je toliko pohujšala, so izkopane; in jezik, s katerim je tako sladko govorila, so

červi snedli, in tako so se spolnile besede sv. pisma: Nečistnica bo kakor blato pomandrana.“ Vstraši se torej in opusti svojo ostudnost, katere konec je večno pogubljenje.

Bodite torej pametni; zakaj nebo in zemlja bota prešla, solnce bo otemnelo, zvezde bodo doli padale, samo tvoja duša bo vekomaj živila; na večne čase bo žalovala in trepetala v peklenskih mukah, ali pa vekomaj se veselila pri tebi, naš Zveličar Jezus Kristus. Amen.

Pridiga za XV. pobinkošno nedeljo.

(Od pripravljanja k smerti.)

„Ko se je Jezus mestnim vratom bližal, glej, nesli so merliča, edinega sina svoje matere.“
(Luk. 7, 12.)

Vvod.

Kar se je po besedah današnjega evangelja v mestu Najm zgodilo, se tudi še v naših časih zmiraj godi in vidi. Smert še ni nič omagala ali oslabela, še ni nič trudna ali vpehana, ampak vedno čversta in močna koplje noč in dan jame, v katere nas bo vse v kratkem zagernila. Danes zagrabi reveža, ki je na svetu veliko lakote in žeje prestal; jutre zadavi bogatina, ki ima škrinje napolnjene z žitom in sode z vinom. Tam popade grešnika v sredi njegovega razuzdanega veselja ter ga v peklenški brezden trešči; tukaj objame čisto ali pravično dušo ter jo v naročje nebeškega Očeta spremlja. Tam pobere starega moža, ki pod snegom svoje glave zmerzuje in vzdihuje, tukaj pa mlado deklico, ki še raste in cvete, kakor zala lilija v spomladanskem času. Vse to z lastnimi očmi vidimo, in vendar, — kdo bi to verjel? — nam ta resnica nič k sercu ne gre, in nikoli ne pomislimo, da bo tudi nam kmalu oči zatisnila in nas v večnost prestavila; če nas najde brez smertnega greha, bo nas v sv. nebesa peljala, če pa nas v nespokornosti zaleze, bo nas v strašni peklenški ogenj pogreznila.

Zatorej, ljubi moji! svoje pokore nikar na starost ali celo na smertno posteljo ne odlagajmo, zakaj med sto tisuč grešniki, pravi sv. Hieronim, kateri na smertno posteljo pokoro odlagajo, bode komaj eden odpuščenje svojih grehov zadobil. Očistimo tedaj svojo vest, preden zadnja ura bije, zakaj čas hiti in pot življenja je kratek. Bodimo modri in tako živimo, kakor da bi vsak dan imeli umreti ter se večkrat na smert in sodbo pripravljajmo.

Kako dobro in potrebno je za človeka, da se na smert pripravlja, bom pokazal v I. delu; in kako se moramo na smert pripravljati, v II. delu.

Preden vam pa to bolj natanjko razložim, malo poterpite.

I. del.

Če se h kakemu imenitnemu gospodu podamo, se lepo in čedno oblečemo in vse natanjko prevdarimo, kaj bomo govorili in kako se zadržali, smert pa nas pelje pred Gospoda vseh gospodov in pred vsemogočnega kralja nebes in zemlje, čigar beseda nas bo ali v večne teme pahnila, ali v nebeško bliščobo postavila; njegova roka nas bo ali v žveplen ogenj pogreznila ali pa v večno veselje povzdignila, iz njegovih ust bomo zaslišali tiste vesele besede: Priďte vi izvoljeni, in veselite se v nebeškem kraljestvu, katero je vam od začetka sveta pripravljeno; iz njegovih ust pa bodo zagermele tudi tiste strašne besede: Poberite še proč od mene, vi prekleti! med hudiče, kjer bote vekomaj jokali in z zobmi škripali.

Oh ljubi moji! če se zavoljo posvetnega človeka snažno oblečemo, koliko lepše še moramo svojo dušo obleči in svojo vest očistiti, da bomo spodobno oblečeni pred njega stopili, ki ima življenje in smert v svoji oblasti in da bomo njemu dopadli, ki bo nas v večno revščino ali v večno bogastvo obsodil.

Drugi vzrok, ki nas opominja, na smert se pripravljati, je negotovost naše zadnje ure. — Umerli bomo, to je tako gotovo, kakor da smo rojeni bili, kedaj pa bomo umerli, tega nobeden ne ve. Včasih nam Bog kakošno bolezen pošlje in nam ž njo naznaniti da, da se bo treba kmalu od tega sveta ločiti in dolgo pot v večnost nastopiti; včasih pa pošlje nagloma smert, morebiti ravno takrat, ko se je najmanj nadjamo. Bodimo torej zmiraj pripravljeni, da nas smert ne bo nikoli prehitela. „Ravno takrat, pravi sv. Pavelj, kedar bodo rekli: zdaj smo varni, zdaj bomo v miru živeli, ravno takrat bodo neprevidni od pogubljenja požreti.“ (I. Thes. 5, 3.)

Zatorej se ne čudim, da nas Kristus, ki je večna resnica, tako pogosto in nadležno svari, za zadnjo uro vedno skerb imeti: „Čujte, govori pri sv. Matevžu, zakaj vi ne veste, ob kateri uri bo vaš Gospod prišel.“ „Čujte, govori pri sv. Marku, zakaj vi ne veste, kedaj da bo Gospod prišel, ali zvečer, ali o polnoči, ko petelin zapoje ali zjutraj.“ Zdaj nas primerja s tistimi hlapeci, ki do polnoči budijo in v svojih rokah goreče baklje deržijo, dokler njihov gospod od ženitnine ne pride, ter mu precej nasproti grejo, kakor hitro na vrata poterka; in spet nas primerja s skerbnim gospodarjem, ki noč in dan hišna vrata zaklepa, da ne bi tat notri prišel in kaj ne pokradel. Ali na vse to mi nič ne porajtamo. Če smo bolni in nam zdravnik pove, kako se imamo zadržati, ga radi in voljno ubogamo,

kedar pa nas dušni zdravnik, Jezus Kristus, po svojem namestniku uči, kako se moramo zadržati, ga nobeden noče poslušati.

Jes sicer vem, kaj svojeglavni in posvetni otroci na to odgovarjajo. Oni pravijo: „Saj je še čas, človek se v kratkem lahko spreobrne.“ O večni Bog! kakošna neumnost in nespamet je to! Za svoje truplo se neizrečeno trudijo, za svojo neumerjočo dušo pa kažejo toliko mlačnosti. Kdo bi v globoko vodo skočil, ker se vtegne primeriti, da ne bi utonil? Kdo bi šel v hišo, v katero bo strela vdarila, ker se vtegne zgoditi, da strela nas vendar ne bi ubila? Kdo izmed nas bi šel v posteljo, v katerej vidimo strupenega modrosa ležati, ker bi se vendar moglo prigoditi, da nas modras ne bi pčil? Kako tedaj moremo tako slepi biti in svojo dušo v tako nevarnost postaviti, v kateri ne bi s svojim truplom nikoli hoteli živeti; kako moremo upati, na smertni postelji si zaslužiti nebesa, za katera moramo ves čas svojega življenja služiti?

Bodite pripravljeni, pravi Kristus, zakaj ob uri, ko si najmanj mislite, bo prišel Gospod; dobro zastopite, da Jezus pravi: pripravljeni bodite, ne pa pripravite se takrat, kedar bo smert prišla, ona nas mora že pripravljene najti. Ko bi vojake še le takrat učili, kako imajo streljati in se vojskovati, kedar je že treba v boj iti, bi bilo malo upanja, da bi svoje sovražnike premagali; tako tudi, če bomo se mi z grehom in hudičem še le takrat začeli vojskovati, kedar nam že sape zmanjkuje, bo za nas malo ali nič upanja, da bi ga premagali. Vse svoje življenje se tedaj moramo k smerti pripravljati; kako pa se to pripravljanje godi, bom vas podučil v

II. delu.

Najlepša priprava za srečno smert in najboljše orožje v smertnih težavah je milost božja, in te posvečujoče milosti božje se zagotoviti, mora naša perva skerb biti, in milost božjo v nas pomnožiti, moramo si prizadevati, kolikor je v naši moči. Milost božja pa se le pri sv. zakramentih doseže, zato moramo najprej s čisto, popolno in ponižno spovedjo svojo dušo v stan milosti božje postaviti, in če se bojimo, da se v poprejšnjih letih nismo prav spovedovali, ali če smo celo kakošno pregreho zamolčali, poiščimo si modrega spovednika in z njegovo pomočjo izprašujmo svojo vest, preglejmo grehe svoje mladosti in očistimo popolnoma svojo dušo s splošno ali dolgo spovedjo. Le tako zamoremo popraviti tiste spovedi, katere pred Bogom nič ne veljajo, zato ker svoje vesti nismo zadosti izpraševali, ker nismo pravega kesa ali terdnega naprejšvetja imeli, svoje življenje resnično poboljšati.

In kedar smo tako svojo dušo k življenju obudili, nam več drugo ne manjka, kakor stanovitnost v dobrem; da pa stanovitni ostanemo, moramo včasih kaj v ubogajme dati, svoje meso križati, kaj spanja ali nedolžnega veselja si pritergati, kakošno jed ali pi-

jačo, ki nam posebno diši, opustiti, pogostne pobožnosti deržati, posebno pa — in to je najbolj potrebno — sv. zakramente večkrat in vredno prejemati. Zraven tega pa se moramo varovati vsake pregrešne priložnosti, vsakega posvetnega hruma in glasnega veselja, nevarnih shodov in slabih tovaršij. Tedaj kerščansko življenje, to je življenje, ki se po nauku sv. evangelja ravna, je prva priprava za srečno smert, in kdor slabo živi, in vendar srečno umreti hoče, je ravno tako nespameten, kakor tisti, ki ternje seje, pa hoče pšenico žeti.

In da bomo smertne skušnjave lažej premagali, moramo se kedaj ob nedeljah ali praznikih kakošno majhno uro od ljudi odločiti in si misliti, da se smert zares že bliža in da že Bog račun od nas terja. Tedaj moramo oči in roke proti Bogu povzdigniti in tiste čednosti obuditi, katere bi morali na koncu svojega življenja obuditi. Najprej moramo obuditi ali moliti vero in spoznati, da vse res deržimo, kar je Bog razodel in kar katoljska cerkev verovati zapoveduje; obuditi moramo upanje in na znanje dati, da od milosti božje vse upamo, in da zvesto pričakujemo odpuščenje naših grehov in v nebesih večno veselje; obuditi pa moramo tudi ljubezen in spoznati, da iz celega serca ljubimo svojega najvišega Gospoda, svojega Stvarnika, svojega Odrešenika in svojega ljubega Očeta. Obuditi moramo tudi žalost ali kes ter prekleti tiste grehe, s katerimi smo božjo pravico razžalili in njene svete zapovedi prelomili, pa tudi trdno si moramo naprejvzeti, se z vso močjo braniti in rajši vse prestati, celo umreti, kakor še enkrat v stare grehe se podati.

Pokličimo pa tudi na pomoč Marijo, ki je mati umirajočih, našega sv. angelja varha, in vse svetnike in svetnice božje, in prosimo jih, naj bi nam v smertni uri na strani stali, in kedar se bo naša duša od tega sveta ločila, naj bi jo pred obličje Najvišega spremljali.

Blagor tistemu, kateri se tako na smert pripravlja, zakaj za-nj bo dan smerti lepši in veselejši, kakor dan rojstva; angelji bodo mu nasproti prišli in njegovo dušo v naročje nebeškega Očeta nesli.

In tako veselo smert želim vsem pričujočim; in če Bog prošnjo svojega nevrednega služabnika in molitev grešnega človeka usliši, upam, da se bomo vsi, ki smo tukaj v pobožnosti zbrani in hočemo na tem oltarju telo in kri Jezusa Kristusa s pravo pobožnostjo darovati, enkrat v nebeškem veselju spet skupaj videli. Ta moja prošnja bo gotovo uslišana, če se bomo le zmiraj na smert pripravljali. Zatorej pa vsak dan tako živimo, kakor da bi bil to zadnji dan našega življenja. Pri vsaki sv. meši se tako lepo zaderžimo, kakor da bi bila zadnja za nas; spovejmo se vselej tako čisto in odkritoserčno, kakor da bi mertvaško svečo v rokah deržali; pristopimo vselej k sv. obhajilu s tako gorečnostjo, kakor da bi zadnjokrat to sv. hrano

prejeli; molimo vselej s tako pobožnostjo, kakor da bi bilo to zadnje zdihovalje našega serca pred Bogom. Srečen tisti hlapec, pravi Jezus, katerega bo Bog tako pripravljenega našel, resnično vam povem, da ga bo k sebi v nebeško kraljestvo vzel, kjer bo vedkomaj z njim kraljeval. Amen.

II. pridiga za XV. pobinkošno nedeljo.

(Štiri pogrebci; gov. J. Ast.)

„Glej! merliča so nesli, edinega sina svoje matere.“ (Luk. 7, 12.)

V v o d.

Radovednost je mladim ljudem prirojena. Bolj ko se kaka reč jim prikriva, bolj poželé jo videti. Če mati pest stisne, otrok precej vpraša: mati, kaj pa imate v roci. Če pride v pokriti skledi jed na mizo, otroci komaj čakajo, kdaj bo pokrov s sklede vzet. Kar je zakritega, to v njih budi radovednost. Glejte, danes pa nekaj zakritega nesejo iz mesta Najm. Nosači so črni, in glavo imajo s črnim pokrivalom zakrito. Pridite sem, vi mladi sinovi, ve vesele hčere, in uganite, kaj nosači v škrinji nesejo? Morebiti lepe rožice? Ja rožice, toda take rožice, od katerih sv. Duh govori: „Človek, od žene rojen, malo časa živi. Kakor cvetlica on izhaja, in se potapta.“ (Job 14, 1.) Morebiti kakor drago podobo? Ja, podobo smrti. Ali kaki zaklad? Ja, zaklad, če je edini ljubljén otrok materi zaklad; zaklad, ki ga ni treba željno še le iz zemlje kopati, ampak se z žalovanjem v zemljo zakoplje. Pa, da vaše radovednosti ne bom dalje na poskušnjo stavil, proč s pogrinalom, in sami pogledajte, kaj je v škrinji skrito. Vi oplášeni odstopite, vi se prestrašite, vi molčite. Ali vam ne dopade, kar v škrinji vidite? Oh, pravite vi, to je merlič, to je mertvo truplo! Ja, mertvo truplo zlahtnega, lepega mladenča, ki je edini otrok svoje matere, za katerega je res škoda, da je moral tako hitro umreti. Kaj pa, spet vprašate, kaj je vzrok njegove zgodnje smrti? Jes ne vem; ali ga je Bog sam tako zgodaj iz tega življenja zaklical, ali je svoje smrti sam kriv bil, tega jes ne vem; to pa vem, kaj mlade ljudi po navadi poprej v grob spravlja, kakor je njih staršem in njim samim ljubo.

Kaj mlade ljudi prezgodaj v grob spravlja, vam bodo pa najboljše vedeli povedati tisti štirje nosači ali pogrebci, ki marsikterega mladenča, marsiktero deklico pred časom v grob zanesejo. In

kteri so tisti štirje nosači ali pogrebci? To vam bom danes povedal.

Razlaga.

Štirje nosači ali pogrebci, ki mladino pokopat nosijo, so:

1. Nepokorščina in neusmiljenost do staršev.

Nepokorni otroci si sami smert priključijo, in jej tako rekoč naproti hité, ona jih mora pred časom pobrati, če je Bog ne zadržuje, da bi se k pokori podali, ali pa da jih še bolj kaznuje — zakaj tako se četrta božja zapoved v sv. pismu glasi: „Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel, in da ti bo dobro na zemlji.“ (Mojz. 5, 16.) Kdor tedaj očeta in matere ne spoštuje, tega čakajo nadloge in zgodnja smert. Strašen izgled imamo nad Absolonom. Ta je skušal svojega dobrega očeta pri ljudeh ob ljubezen pripraviti, in mu je po tronu, in še clo po življenju stregel. Stari David pred svojim sinom beži, bos in z zagernjeno glavo na oljsko goro gre in tu britko joka. In vse ljudstvo, ki je krog njega, joka z njim. Absolon pa je šel v Jeruzalem, in da bi mero svoje hudobije spolnil, še clo svojega očeta preganja. Ker je David videl, da je v veliki nevarnosti pred svojim sinom, je svoje ljudstvo uverstil, in se je za vojsko pripravil. Hud boj je vstal, in Absolonovi ljudje, katerih je veliko več bilo, so bili premagani. Absolon sam se je v beg podal, da bi se rešil. Sedé na mezgu jaha po neki goščavi; pa silo dolge lase je imel, in je za lase na hrastu obvisel, mezeg pa se je spod njega zmuznil. Ko so ga Davidovi ljudje obešenega našli, so to Joabu sporočili, kateri mu je s tremi sulicami serce prebodel, in truplo njegovo je bilo, čeravno je kraljič bil, v gozdu v neko jamo verženo, in s kamnjem zasuto. Ta germada je imela po ondodni šegi opominjevati vse prebivalce puntarskega pa nesrečnega sina. Memogredoči so še poznej kamenje na Absolonov grob metati imeli, in tako svojo gnjusobo nad njegovo hudobijo naznaniti. Opomina vredno je, da po sporočilih nekterih popotnikov v dolini Jozafat grobni spominek stoji, ki si ga je neki Absolon sam še naredil, da bi tu enkrat počivališče imel. Ko je pa svoj pokop v gozdu Efrajm našel, ostajajo vendar še dandanešnji Judje, Turki in tudi kristjani pri tem spominku, če s svojimi otroci skoz dolino Jozafat gredo, mečejo kamnje gori, velé tudi detetom enako in zraven kličejo: Glejte, glejte, tu gnjuje brezvestni sin, ki se je zoper svojega očeta spuntal.

Sv. Bernardin, slavni pridigar 15. stoletja, pové v neki pridigi to le povest:

Na Španjolskem blizu Valencije je bil nek mladenč staršem kar nepokoren, in jim je v vsem kljuboval. Kmalo se spajdaši s hudobno derhaljo in postane ropar. Ko je mnogo ropal in pobijal, pride sodbi v pest. Bil je obešen. Pa komaj dušo izpusti, so bili

njegovi lasje čisto beli. Vsi to videti, se začudijo; niso mogli zapopasti, kako da se to mladenču 20 let staremu primeriti more. Pokličejo škofa, da bi to reč odkril. Ko ta svojo molitev opravi, reče, da Bog s temi belimi lasmi to naznaniti hoče, da bi bil ta mladenč sicer visoko starost dočakal: ker je pa proti staršem tako prešeren in nepokoren bil, je pa milost božjo zgubil, čedalje bolj padal, in tako naglo smert storil.

Pred ko ne, ste že tudi vi, predragi moji! take otroke poznali, ki so svojim staršem nepokorni bili, in ste tudi videli, kako jih je zgodnja smert v najlepših letih pobrala. Nepokorščina do staršev je torej prvi pogrebec, kateri marsikterega mladenča, marsiktero deklico prezgodaj v grob zanese.

2. Drugi pogrebec je jeza.

Jezen, togoten človek s svojo jezo bližnjega žali in razžali, in mu škoduje na življenji in na zdravju, in se tudi na lastnem zdravju poškoduje. Jeza zdravje kali, dni življenja krajša, in truplo pred časom pod zemljo spravlja. Človek ki se rad jezi, strupeno kačo v sebi redi, ki ga za vsako stvarico pika in mori. Togotnemu človeku kri po žilah zavre, kite opešajo, njegovi udje oslabé, in iz tega hude bolezni izvirajo. Jeza človeka véasi tudi na nagloma umori. Mi dostikrat vprašamo: Kako je to, da je ta ali uni človek tako kmalo umerl? Vjenzil se je, tako se nam odgovori, na jezo se je napil, obolel in umerl. Zgodovina nam pripoveduje, da je jeza že bolj priletne in stare ljudi umorila, kakor postavim ogerskega kralja Matija, češkega kralja Venceslava, cesarja Vespazijana, rimskega mestnega predstojnika Sila, katerim se je v jezi žila razpočila, in so na nagloma umerli. Če je jeza že priletnim ljudem tako škodljiva, koliko bolj škodljiva in nevarna je še le mladim ljudem, ki so bolj nagle in vroče kervi?!

3. Tretji pogrebec je nečistost.

Nečistost telesnemu zdravju veliko bolj škoduje, kakor ljudje menijo. Ona telesne moči silno slabi, truplo strašno suši, zdravje spodjeda in spodkopava, in človeka prezgodej v grob položi. Verjemite mi, ljubi poslušalci, bolezni, ktere iz nečistosti izvirajo, so najgerši, in jih dostikrat nobeni zdravniki ozdraviti ne morejo. Sv. Duh pri modrim Sirahu (19, 3.) pravi: „Kdor se z nečistnicami sklene, bo nesramen, on bo delež strohljivosti in červov, in njegova duša bo zmed števila živih veržena.“ In učeni zdravnik Tissot terdi rekoč: „Nobena nalezljiva bolezen tako hudo ne razdeva naternih telesnih moči, mladosti tako silno ne oslabi, . . . in človeškega življenja tako močno ne skrajša, kako ga razuzdana ljubezen.“ Človek, ki je nečistosti vdan, je v tistih letih, v kterih bi mogel biti najmočnejši in najkrepkejši, že ves obnemogel in oslabe, in ves zdelan in klavern gre zgodaj černo zemljo gnojit.

Kdo ne pozna silnega Samsona, ki je bil svoje dni najsilnejši junak, najstrašnejši možak v Izraelu, ki je s silno svojo močjo sam

potolkel celo sovražno vojsko, da so sovražni vojščaki padali pred njim, kakor bi bila božja strela vanje vdarjala? Pa glejte, kako slab in nezmožen je postal ta slavni junak, kakor hitro se je bil nečistosti vdal! Postal je reven sužen svojih sovražnikov, zaničevan in zasramovan od tistih, katerim je bil v strah in trepet, dokler ga nečista ljubezen do Dalile ni omehkužila in ob moč pripravila. (Sodnik. 16.)

Kdo ni slišal od zgodne silne smerti nesramnih dveh Helijevih sinov, Ofni in Fines, in od kazni, ki jo je Bog nad Helijem izrekel, ker svojih sinov ni strahoval: „V tvoji hiši ne bo nobenega starčka več!“ (I. Kralj. 2, 22.)

4. Četerti pogrebec je nezmernost.

O koliko ljudi, posebno mladih ljudi nezmernost pod zemljo spravi! Sv. Duh pri modrim Sirahu pravi: „Veliko žertje bolezen prinese, in požrešnost klanje v trebuhu napravi: Veliko jih je zaljubljenosti pijanosti umerilo, kdor pa je trezen, si življenje pridališa.“ (Sir. 38, 33. 34.) Če se na voz preveč naloži, se polomi; če se vreča ali žakelj preveč natlači, se preterga. Če se želopec z jedjo in pijačo preobloži, ne more jedi prav pokuhati, in iz tega izvirajo merzlica, pljučna sušica, vodenica in še druge bolezni, in zgodnja smert. Res, da nekteri je bolj terdne nature, in mu nezmernost ne škoduje precej, toda žalostni nastopki nezmernosti se le bodo prej ali pozneje, enkrat gotovo pokazali; če mu v mladosti toliko ne škoduje, bo pa starost toliko bolj revna in boleha. To pričajo zdravniki, in take izglede le prevečkrat vidimo s svojimi očmi. Dostikrat pa še clo to vidimo, kako požrešniki, posebno pijanci, naglo smert store. Koliko se jih je že v pijanosti steplo, in so bili ubiti! Koliko jih je v pijanosti z voza padlo, in so si roko ali nogo ali vrat ulomili, ali so se še clo ubili! Koliko jih je v pijanosti v vodo padlo, in so utonili! Koliko jih je v pijanosti v snegu obležalo in so zaspali, da se nikoli več na tem svetu zbudili niso!

Zgodovina nam pripoveduje, da je macedonski kralj Aleksander Veliki, ko je še mlad možak bil, enkrat 42 mladih plemenitnikov na gostijo povabil. To veliko gostijo jim je pa napravil zato, da bi se poskušali, kdo med njimi bo največ pojedel in popil. Eden, ki mu je bilo ime Promah, je vse premagal, pa je bil ob enem tudi sam premagan, zakaj stol, na katerem je pri mizi sedel, je bila njegova smertna postelja, in tudi zmed 42 tovaršev ni nobeden tretjega dneva preživel, Aleksander sam pa je umerl v cvetju svojega življenja, ko je bil 32 let star.

Sklep.

Nepokorščina do staršev, jeza, nečistost nezmernost, to so tisti štirje nosači, ali pogrebci, ki toliko mladih ljudi v grob занesejo.

Mladenči in deklice; kako vam dopadejo ti pogrebci? Ali se hočete z njimi sprijazniti, in tako staršem in celi žlahti veliko serčno žalost narediti, kakor mrtvi mladenec v mestu Najm svoji materi? Ali hočete, da po vaši zgodnji smerti bodo ljudje od vas reči mogli: Nepokorščina ga je pod zemljo spravila; jeza ga je končala; nečistost ga je umorila; požrešnost mu je luč življenja vpihnila? Ne, ne, pravite vi, tega nočemo. Če pa nočete pred časom v zemljo iti, se morate tiste dve reči nad vami vresničiti, ktere ste ubranile, da Najmanski mladenec, ki so ga že iz mesta nesli, ni bil pokopan. Pervi, tisti, ki so nosili, so obstali. Torej morajo tudi vaši nosači, tiste štiri pregrehe, ki sem vam jih danes pred oči stavil, obstati, in nobene stopinje dalje ne storiti. Potlej je pristopil Jezus, Gospod čez življenje in smert, in je rekel mrtvemu: „Mladeneč, rečem ti, vstani! In merlič je sedel, in začel govoriti.“ Nosači torej nič več opraviti niso imeli; verniti so se mogli, zakaj vsak je videl, da mladenec živi.

Tudi tebi božji Zveličar kliče po tvoji vesti, v pridigah in v spovednici, kliče ti mnogo in močno, da vstani iz mrtvaških par svojih pregreh, in da unim štirim nosačem za vselej slovo daj. Ali poslušáš njegov glas, ali maraš za njegovo opominjevanje? Oh, praviš ti, težko je hude navade naenkrat premagati in odpraviti. Res, težko je, pa stori, kar je v tvoji moči, in Bog ti bo s svojo gnado pomagal. Kakor je mladenču, ki se je na Jezusovo besedo vzdignil, roko podal, mu na noge pomagal, in ga njegovi materi dal; tako bo tudi tebi, če storiš, kar moreš, če se vzdigneš z odkritoserčno spovedjo in s trdnim sklepom, roko podal, da se boš z njegovo gnado popolnoma poboljšati in s sv. Pavljom v resnici reči zamogel: „Jes živim, pa ne jes, ampak Kristus živi v meni.“ (Gal. 2, 20.) Amen.

Pridiga za XVI. pobinkešno nedeljo.

(Od posvečevanja praznikov in nedelj.)

„Ali se spodobi ob sabotah ozdravljati?“
(Luk. 14.)

V v o d.

Farizeji so Jezusa dolžili, da sabote, to je Judovske svete nedelje, ne praznuje, zato, ker ta dan bolnike ozdravlja, — in s tim ljudem pričali, da on ni pravičen božji človek. — Ravno je bila sabota; zato mu vodeničnega človeka nastavijo, in čakajo, kaj bo z

njim storil. Mislili so: on je usmiljenega serca; hitro ga bo ozdravil; mi ga bomo dolžili zavoljo sabote, da se je pregrešil.

Da napuhnjenim pismarjem prav očitno pokaže, kako neumno da je njih prepovedanje, o praznikih bolnikom iz ljubezni pomagati, jim lepo primeró pove, rekoč: „Vi učite, da se bolniki o zapovedanih praznikih ozdravljati ne smejo; ako pa komu izmed vas osel ali vol v kako jamo pade, ga vendar berž izvlečete, naj bo dan še tako svet; in pravite, da se to brez greha zgodi. Ali človek ne velja več, kakor neumna živina?“ Sramovali so se napuhnježi svoje nespameti, in molčali.

Tudi kristjanov je veliko, kateri ne vejo, kaj se ob nedeljah in zapovedanih praznikih spodobi, in kaj se ne spodobi.

Zategadelj bom jes danes govoril od posvečevanja nedelje in zapovedanih praznikov; in bom pokazal:

„Kako more pravi kristjan sveto nedeljo posvečevati.“

Prosim za poterpljenje!

Razlaga.

Bog je zapovedal Judom posvečevati sabote, pa tudi velikonoč, binkošti, in druge praznike v spomin sosebnih dobrot, ki so jih prejeli. Namesto sabote kristjani že od časa aposteljnóv nedeljo posvečujejo, zato, ker je Jezus v nedeljo od smerti vstal, in sv. Duh v aposteljne prišel.

Kako tedaj smo mi kristjani dolžni sveto nedeljo posvečevati? — Smo dolžni

1. V nedeljah od nepotrebnega in težkega dela prenehati.

Sam Bog v starem testamentu pravi: „Šest dni delaj, in vse svoje dela opravi; sedmi dan pa je sabota Gospoda tvojega Boga; tisti dan nič ne delaj, ne ti in ne tvoji!“ To je Bog zapovedal in pristavil: „Kdor bo v saboto delal, bo umorjen“!

Tudi nam kristjanom zapoveduje Bog sam, sv. katoljška cerkev in deželna oblast, ob nedeljah in praznikih dela se zderžati, razun ob času ognja, povodnje, vojske in kedarkoli se brez velike škode delo ne da odložiti. — Ne glejmo torej na tiste nečimurne kristjane, kateri tudi v nedeljah nič drugega ne mislijo in ne iščejo, kakor posvetne reči, in časno blago. Ali nam ni še dovolj, da svoj život šest dni trudimo in martramo; dajmo ga vsaj sedmi dan počivati! Ali nam ni še dovolj, šest dni za to kratko življenje in za umerljivo truplo skrbeti; obernimo vsaj en dan za večnost in neumerjočo dušo! In kaj pomaga nam vse delo, in ves trud, če Boga žalimo, od katerega pride vsaki dobri dar; Boga, kateri nam vse, kar imamo, v eni minuti vzeti zamore!

Držimo torej znanprej božjo in cerkveno zapoved, in nehajmo

od nepotrebnega dela! — Smo dolžni o nedeljah in zapovedanih praznikih:

2. Sveto mešo spodobno slišati.

Jezus Kristus pri sv. meši po nekervavo ravno tisto daritev opravlja, ki jo je na Kalvariji po kervavo opravil. Ravno s takimi mislimi, željami in s takimi občutljejimi moramo mi pri sv. meši biti, s kakoršnimi bi bili na gori Kalvariji pod Jezusovim križem stali, kedar so ga na križ pribijali in morili; kedar je njegova kri iz njegovih ran na tla kapala; — kedar je on na križu umiral; in skoz svoje rane in svojo grenko smert nas odrešil od večnega pogubljenja in nam odperl vrata nebeške. Z živo vero, sveto častjo, globoko pobožnostjo, z grevanim srcem, in gorečo ljubeznijo do Jezusa Kristusa bodimo vselej pri sv. meši. O kristjan! kedarkoli se v cerkvi med sv. mešo nespodobno zaderžiš, pomisli vendar, kje in pred kom da si: ti si v hiši božji pred živim Bogom, ktereга angelji na kolenih hvalijo in častijo.

3. Smo dolžni v nedeljah božjo besedo poslušati.

Duhovnom je zapovedano oznanovati božjo besedo, verni so pa dolžni jo poslušati; in kdor jo zaničuje, zaničuje Boga, in je tudi sv. meše nevreden. — Pa, ljubi kristjani! kako se sedaj po svetu godi! koliko je kristjanov katerim nad božjo besedo merzi. Nekteri nalašč ostanejo pri cerkvenih vratih, ali zunaj cerkve, da pridige ne poslušajo; drugi, kedar se pridiga začne, gredo iz cerkve da okoli cerkve ležijo ali se pogovarjajo. Sveti škof Hilari, ko je pridigati začel, je ene videl, da so iz cerkve šli, in jim je rekel: „Pojdite le iz cerkve, povem vam pa, da iz pekla ne boste mogli iti.“ Ni preveč rečeno, da kdor zaničuje božjo besedo, pride v pekel; zakaj terdovratnim Judom, in vsim zaničevavcem božje besede je Jožef sam rekel: „Vi ste iz očeta hudiča. Kdor je iz Boga, božjo besedo posluša, zavoljo tega vi ne poslušate, ker iz Boga niste;“ in sv. Gregor papež pravi: „Kdor zaničuje božjo besedo, ima nad seboj znamenje večnega pogubljenja.“ — Pa nikar samo le pridigo, tudi popoldne kerščanski nauk smo dolžni v nedeljah poslušati; zakaj tudi kerščanski nauk je nauk učenika Jezusa, kateri ga je iz nebes prinesel, da ga vsi poslušajo in živijo po njem; zakaj nedelja ni le zjutraj, ampak tudi popoldne; cel dan je sveta nedelja, da se posvečuje. — Zato ljubi moji! starši in otroci, gospodarji in hlapci, gospodinje in dekle! kolikokrat je le mogoče, božjo besedo radi in zvesto poslušajte, in prizadevajte si, po tem, kar slišite, tudi živeti: tako boste sv. nedeljo po kerščansko posvečevali!

Smo dolžni v nedeljah

4. dobre dela doprinašati.

Nobenega dneva ni, v katerem bi človek smel grešiti, ali da bi dolžen ne bil Boga hvaliti in častiti, in svojo dušo posvečevati; ali večji je ta dolžnost v nedeljah in zapovedanih praznikih; zakaj ti dnevi so ja odločeni za božjo čast, in za zveličanje duše; za to

je greh, storjen v nedeljo ali zapovedan praznik veči in hujši, kakor drugikrat. Resničen je ta nauk, pa vendar se druge dni ne stori toliko greha kakor ob nedeljah.

Veliko je kristjanov, da v nedeljah dolgo ležijo, da božjo službo, sv. mešo in pridigo iz lenobe mudijo, in tako Boga žalijo; — drugi spet kerščanski nauk, rožnikranc in litanije v nemar puščaj, in velikokrat je taberna polna, hiša božja pa prazna.

Drugi spet o nedeljah po hišah hodijo, pošte prenašajo, druge ljudi obrekujejo, med sosedi jezo in sovraštvo napravljajo; in tako v svetih dneh prvo zapoved kerščanske vere, zapoved ljubezni, gerdo lomijo.

Koliko jih je, ki šest dni težko delajo, in kar so s kervavimi žulji prislužili, v nedeljo pri pijači ali igri zapravijo! zraven pa pozabijo, da žena in otroci doma še suhega kruha nimajo.

In žalostno je reči: da se največ ponočnega vpitja, vasovanja in klafanja v nedeljah zgodi! Jes pa baram: ali se to pravi sveto nedeljo posvečevati? ali se to pravi: Boga častiti in za svojo dušo skrbeti? O preljubi poslušalci! to je vsak dan velik greh; pa še veliko veči in hujši na sveto nedeljo!!

Sklep.

Moj kristjan, ki hočeš enkrat večno zveličan biti, nikar tako ne stori, temuč stori v nedeljo, kakor ti bom sedaj zapovedal: Berž ko se zbudiš, spomni se na božjo in cerkveno zapoved, in bodi hvalen, da imaš priložnost, posebno hvalo dajati Bogu, in za svojo dušo posebno skrbeti.

Potlej obilnejši moli, kakor v drugih dneh, in prosi Boga, da ti bo svojo gnado dal, sv. nedeljo resnično posvečevati. Premisli tudi kako si pretečeno nedeljo živel, in prosi Boga za odpusčenje, in mu trdno obljubi, prihodnji teden boljši živeti. — Sv. mešo in božjo besedo z andohtjo poslušaj; premišljuj slišane nauke in svoje življenje, da boš zvedel, v čem si grešil, in kaj je še poboljšati. — Varuj se skerbno tagljivosti ali lenobe, hudobne družbe, in vse kar te odvraca od božje službe; in ako je mogoče, beri ali poslušaj brati kake sv. bukve, obišči kakega bolnika, ali kaj drugega dobrega stori. Zvečer spet obilnejši moli, da nedeljo sveto skleneš, kakor si jo začel; da resnično Boga hvališ in svojo dušo zveličaš. Tako ljubi kristjani! posvečujmo sv. nedeljo k božji časti — naši duši pa v večnem zveličanju; hitro gre dan za dnevom, nedelja za nedeljo; če smo tukaj zvesto Bogu služili, bode nas enkrat tam v nebesih večno poplačal! Amen.

Pridiga v god angeljev varhov.

(Angelj varh in skušnjavec; gov. J. A.)

„To govori Gospod Bog: Glej, jes bom poslal svojega angelja, kateri pojde pred teboj in te bo varoval na potu, in pripeljal na kraj, ktereга sem pripravil.“
(Druge Mojz. 23, 20.)

V v o d.

Naša skerbna mati, sv. katolijska cerkev, nam skozi leto in dan vse poglobitve resnice naše sv. vere stavi pred oči in v pre-mišljevanje. Danešnja nedelja se imenuje angeljska nedelja in nas spominja velike dobrote božje, da nam je Bog spremljevalce in to-varše dal na potu skoz nevarne življenje, angelje varhe. — Znano vam je, da je Bog tudi angelje vstvaril, to je, take stvari, ki imajo um in voljo, kakor naša duša, telesa pa ne. Veste tudi da so an-gelji veliko bolj popolnoma, kakor naša duša, da božjo voljo veliko bolje spoznajo kakor mi, in da že uživajo neizmerno srečo v nebesih, kateri so skušnjo prestali. Nekteri pa niso Bogu zvesti ostali, kakor veste, pregrešili so se z grehom napuha, ker so več hotli biti kakor Bog in te je Bog vekomaj v pekel zavergel. Imenujemo jih hudobne du-hove ali hudiče. Bog je sicer pripustil, da nas hudobni duhovi, za-verženi angelji skušati smejo; nam je pa tudi nasproti pomočnike, angelje varhe dal, ki nas proti njim branijo. Kakor je vsak človek zalezovanju hudičevemu izpostavljen, tako ima tudi vsak svojega angelja varha. Tako namreč Bog sam po Mojzesu govori: „Glej jes bom poslal itd. — in Jezus pravi v danešnjem evangelju: „Po-vem vam, da njih angelji itd.“

Vsak človek tedaj ima skoz življenje dva spremljevalca, do-brega in hudobnega, angelja varha in hudiča. Prašam torej danes: Ktereга hočeš, moj kristan, poslušati in ubogati

1. ali angelja varha?
2. ali hudobnega duha?

Ktereга si boš tukaj prijatlja zvolil, ktereга boš poslušal in ubogal, tisti bo tudi tvoj prijatelj, tvoj družbenik tam v večnosti! Da boš pa ležej prav izvolil, hočem ti danes ta dva spremljevalca nekoliko popisati.

Bog dal, da bi bile sledeče besede njemu v čast, angeljem varhom na veselje in nam k zveličanju!

Razlaga.

Človek je iz duše in telesa. Telo je iz persti in živalskemu podobno — duša pa je od zgoraj in angeljem podobna. Živali imajo

telo, pa duše ne; angelji pa imajo samo dušo, pa telesa ne — in tako človek stoji v sredi med vidljivimi in nevidljivimi stvarmi. Pri obeh ima človek tovarše in sovražnike. Veliko žival je človeku koristnih in prijaznih; veliko pa škodljivih in nevarnih. Ravno tako je pri nevidljivih stvareh: tudi tam imamo svoje prijatelje in sovražnike. Prijatli so nam angelji varhi, ktere je Bog sam zato postavil, da nas varujejo na duši in na telesu, ker jim je zapovedal, da naj nas vodijo po vseh naših potih in na svojih rokah nosijo, da se kje z nogo ob kakošen kamen ne zadenemo. (Ps. 90.) Sovražnik pa nam je hudobni duh, o katerem se bere, da hodi okrog kakor rujoveč lev in išče, koga bi požerl. (1, Pet. 5, 8.)

Nikar naj pa nihče ne ugovarja: Kako je to mogoče; saj še nobenega nisem videl, ne angelja varha, ne hudiča; Ljubi moji! če tudi ne tega, ne unega nismo videli, zavoljo tega sta vendar oba; drugič bi sv. pismo ne govorilo, tolikokrat o njih in Jezus sam, ki tolikokrat oba imenuje, zapeljal bi nas v zmoto kar še misliti ne smemo. Znano nam je pa tudi, da so se angelji pobožnim osebam v starem zakonu prikazali, postavim Abrahamu, Lotu, Gedeonu, Samsonovi materi, Tobiju, Danielju itd. In ko se je nova zaveza začela, beremo, da je angelj Gabrielj Mariji česčenje prinesel, Cahariju rojstvo Janezovo oznanil; angelj se večkrat Jožefu v spanji prikazal, tri kralje opominjal, angelji Jezusu strežejo, angelj ga na oljski gori terpečega pokrepča, angelj Petra iz ječe izpelje. V življenji svetnikov najdemo, da so se jim tudi angelji včasih prikazali, sv. Frančiška Romana ga je velikokrat videla. Ravno tako je iz sv. pisma razvidno, da je res hudobni duh. Prikazal se je v raji v kačji podobi, da je naše perve starše zapeljal; prikazal se je Jezusu v človeški podobi, da bi ga skušal; mučil je pobožnega Joba, šuntal hudobnega Savlja; in ob Jezusovem času jih je mnogo-mnogo obsedel. In v življenju svetnikov zopet beremo, da je velikokrat božjim služabnikom vidno se prikazal, postavim sv. Marjeti.

To pa, da bi ju ne bilo, ker ju mi še nismo videli, je neumen ugovor, in za kristjana naravnost pregrešen. Dosledno bi tudi naše pameti ne bilo, ker je ne vidimo; vendar pa bi bili vi precej hudi, ko bi vam rekel, da ste neumni, da ste norci, da pameti nimate. — Glejte, kakor iz tega spoznamo, da pamet imamo, ker marsiktero reč namenu primerno delamo, ravno tako tudi iz nju dobrodejnega ali škodljivega vpljiva lahko spoznamo, da sta angelj varh in hudobni duh.

Vsi dobri sveti, vsako lepo opominjevanje, vsaka notranja svaRITEV, čegavi so, če ne angelja varha, ki nas varuje in ob času skušnjave opominja?

Vse hudo nagnjenje, hudobne misli, pregrešne želje, napčno poželjenje, kdo drugi nam to vriva, kakor hudobni duh?

Vsak je že sam ta dvojni vpljiv sam pri sebi občutil. Angelj

varh in hudobni duh se vedno skušata, človeka na svojo stran dobiti. Že pri otrocih se prične ta vojska, kedar k pameti pridejo. Kolikokrat se v mladem srcu izbudi jeza, škodoželjnost, nevoščljivost ali kak drugi greh, skušnjavec vselej podpihuje, priganja in šunta rekoč: Le daj, le daj — saj te nobeden ne vidi! Nasproti pa se tudi vselej angelj varh oglasi, kliče in svari: Nikar, nikar, Bog te vidi! — In v tej podobi navadno še premaga dobri duh.

Hujši vojska pa se vname pri odrasčenih, pri mladenčih in dekletih. Kolikokrat se v mladenču kaka hudobna misel, pregrešna strast, kako hudo poželjenje oglasi, vselej hudobni duh podžiga in podpihuje: Kaj se boš bal, saj si še mlad; enkrat moraš vesel biti; zdaj uživaj, ko se ti ljubi, boš že na starost pokoro delal! Zakaj bi ne šel danes v kerčmo, zakaj bi se ne napil, zakaj bi ne šel v vas in pod okno itd.!

Vselej pa se tudi oglasi angelj varh, opominja in svari: Nikar tako, to bi bilo greh! Kaj bo za tvojo dušo? Kaj bo, če umerješ? Kako bo pri sodbi? — Le povej, kerščanski mladenec! ali še nisi nikoli taci glasov slišal? Lej, to sta bila tvoj angelj varh in skušnjavec. Blagor ti, če si desnega angelja varha poslušal, nesrečen, če si se hudemu duhu vdal! Kolikokrat se je razjokal tvoj pravi prijatelj, angelj varh, kakor se joka skerbna mati, ktere poredni sin ne posluša.

Kerščanska dekle! Kolikokrat si ti skušnjave imela zavoljo napuha slabe družbe, zavoljo plesa, zavoljo nečistega greha. Povej, kaj se je takrat v tebi godilo? Ali te ni hudobni duh vabil, ali ti ni sladkosti greha popisoval, popisoval posvetno veselje, kratkočasne ure? Kaj pa je tvoj angelj varh k temu rekel? Svaril te je, posril te je, kazal gerdobo greha, britke nasledke, časne in večne kazni. Blagor ti, če si angelja varha ubogala; reva, če si hudega duha poslušala — angelj varh te zapustil; hudi duh pa te je v verige težkega greha vklenil in te ima v svoji oblasti.

Angelj varh si toliko prizadeva, človeka greha obvarovati, da je res čudno, kako se mu še zoperstavljati moremo. Pa tudi vsak iz lastne skušnje ve, kako težko je posebno od začetka angelja varha popustiti in hudiču se vdati. Kaj vse angelj varh stori, da bi nas greha, nesreče, pogubljenja obvaroval! On ne svari samo, ampak nas tako rekoč s silo proč vleče, kakor sta Lota dva angelja s silo iz Sodome vlekla. Že zvečer sta mu rekla, da naj se drugi dan zarano iz mesta poda s svojo družino, da s hudobnimi vred ne pogine. Ker se je pa Lot drugi dan še obotavljal, sta ga kar pod pazduho vzela in s silo odpeljala. Tako tudi nas včasih kar silo od slabe družbe vleče.

Pa tega še ne zadosti. Tudi če ga ne poslušamo, tudi če ga žalimo in greh storimo, nas še ne zapusti. Žalosten se sicer od nas oberne, pa nas še od daleč vedno nazaj kliče na pravo pot, kakor

dobra mati zgubljenega sina, zgubljeno hčer. — Saj ve, da tudi hudi duh ne miruje, tudi on kliče in pravi: Nikar ne poslušaj! Kaj boš hodil k spovedi; pusti to drugim; veseli se, saj si le enkrat mlad, saj si le enkrat mlada. Gorje, kdor zapeljivca posluša, berž ko ne, bo v terdovratnosti in nespokornosti umerl! Srečen pa, kdor vsaj po zgubljeni nedolžnosti posluša svariven glas angelja varha, da se še ob času verne, pokoro dela in poboljša. Vsaj je pisano od spokornega grešnika: Povem vam, da bo med angelji v nebesih veselje nad enim grešnikom, ki pokoro dela. (Luk. 15, 10.)

Glej kristjan! da imaš srečo v lastnih rokah; če le glas angelja varha poslušati hočeš. On ti bo gotovo pomagal, da boš zalezovanje in skušnjave hudobnega duha premagal. Tako piše namreč sv. Avguštin: Hudobni duh je kakor priklenjen pes. Nič ti škodovati ne more, če sam nočeš. Kakor priklenjen pes le tistega popade, ki preveč blizo pride, ravno tako ima hudič le čez tiste oblast, ki se mu sami v pest dajo.“ Tudi sv. Gregor papež pravi: „Hudič je močan proti tistim, ki se mu vdajo; slab pa proti tistim, ki se mu vstavljajo. Če v njegove navdajanja privoliš, je kakor lev, kteremu se ni mogoče vstavljati; ako se pa vstavljaš, je kakor mravlja, ktero pohodiš“!

Angelj varh in hudič dobro vesta, koliko je človeška duša vredna; zato se tako za-njo poganjata. — Angelj varh, ki je sam dober in le božjo čast in naše zveličanje želi, si vse prizadeva, da bi tudi tista duša, ki mu je bila izročena, zveličanje dosegla. — Nasproti pa hudoben duh, ki je sam hudoben in vekomaj nesrečen, nič drugega ne želi, kakor to, da bi tudi človeka vekomaj nesrečnega storil. In tako je vedna vojska med njima. Ta vojska je pa še najhujši na zadnjo uro. Na zadnji uri je vse ležeče. Če je človek takrat v gnadi božji, srečen je, nebesa so njegove. Angelj varh sprejme dušo ob njeni ločitvi in jo nese v Abrahamovo naročje. Če je pa zadnja ura nesrečna, potem je tudi cela večnost. Zato si hudobni duh posebno zadnji čas prizadeva, da bi človeka v kakošen greh pripravil, če drugače ne, vsaj v mislih. Pa ne bojmo se. Kdor se mu je v življenji vstavljaj, ta ga bo tudi na zadnjo uro premagal. Ko se je hudič sv. Martinu na zadnjo uro približal, mu je rekel svetnik: Spravi se gerda zver, pri meni nič hudobnega ne boš dobila!

Ja clo k sodbi nas bota oba spremila, angelj varh in hudič; pa tam ne bo mogel hudič več škodovati, angelj varh pa tudi nič pomagati. Če je kdo na zemlji le hudičev prijatelj bil, le hudiča poslušal in ubogal; njegov bo, nihče ga mu ne bo iztergal; angelj varh nas tam več ne bo svaril, ampak le tožil, če ga nismo na zemlji poslušati hotli. — Gorje takrat hudobnim, ki so se v življenji le hudiča deržali, le njegove dela, kterim so se vendar pri kerstu odpovedali, doprinašali. Večni ogenj, ki je hudiču in nje-

govim angeljem pripravljen, bo njih delež. Hudobni bodo takrat svojega angelja varha prvič in zadnjikrat videli.

Sklep.

Da bi se nam takrat hudo ne godilo, kaj nam je tedaj zdaj storiti? Vstavljati se moramo hudemu duhu, njegovim djanjem in njegovim pomagačem. Dobrega duha, angelja varha, moramo pa poslušati in ubogati, kakor nam Bog sam po Mojzesu veli: „Spoštuj ga, poslušaj njegov glas in glej, da ga ne zaničuješ, ker ne bo zanesel, kedar grešiš. Ako pa poslušáš njegov glas, in vse storiš, kar govorim, bom sovražnik tvojim sovražnikom, in nasprotnik tvojim nasprotnikom! (2. Moz. 23, 23.)

Hočemo tedaj pri sodbi milost zadobiti, ubogajmo angelja varha, in priporočujmo se mu vsak dan, zjutraj in zvečer! In on nas bo zvesto varoval pred grehom, nas bo branil pred hudičem, nam bo pomagal v smertni uri in nas bo pripeljal v kraj, katerega nam je Bog pripravil, — v nebesa. Amen.

Pridiga za XVII. pobinkošno nedeljo.

(Od ljubezni do samega sebe gov. L. F.)

„Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega serca; ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe.“
(Mat. 22, 36.)

Vvod.

Preljubi! blizo bo že 14 dni, da se nam skriva ljubo solnce ter ne vidimo njegovega prijaznega obličja. Žalostni smo in v skrbah; vsi potvarjeni kličemo, kaj bo s poljskimi pridelki in sadeži. Prepričan sem, da nas ljubi Bog zavoljo tega še ni zapustil in nas tudi v naprej pozabil ne bo, čeravno ga mi tolikokrat pozabimo. Pa lahko se iz tega učimo, kako potrebno da nam je ljubo solnce; ono ogreva in oživlja vse stvari. Kar pa je vesoljnemu svetu ljubo solnce, to je našim dušam, našim srcem, in vsemu duhovnemu svetu prava kerščanska ljubezen. Od nje sem zadnjokrat govoril in povedal, da je kerščanska ljubezen podobna drevesu s tremi verstvi t. j. ljubezen do Boga, do bližnjega in do samega sebe. Povedal sem vam tudi da mora biti ta ljubezen široka, dolga, visoka in globoka, da bo podobna ljubezni Kristusovi. Če le enega teh

treh verhov manjka, ni več popolna niti ne prava kerščanska ljubezen. Na drevesih včasih zapazimo, da postranski verh ali veja srednji verh in druge veje preraste ter jih nekako zaduši in pokvari. V ljubezni pa je enako. Rado in pogostoma se primeri, da v človeku ljubezen do samega sebe premočna postane, in ljubezen do Boga in bližnjega zaduši, tako, da zadnjič v srcu ni nobene ljubezni, ne do Boga, ne do bližnjega, pa tudi do samega sebe ne.

V tej nevarnosti smo mi vsi, in človek nima večega sovražnika, kakor je prevelika ljubezen do samega sebe. Kakor bleda luna po noči mračno sveti, in nobene toplote ne daje, ravno tako mračno in mlačno je življenje človeka, kateri le sam sebe in le posvetne dobrote ljubi, Boga in bližnjega pa ne. Le žalostna noč je celo njegovo življenje.

Premišljujmo, kako škodljiva in nevarna nam je ta prevelika ljubezen do samega sebe, in preglejmo, ali te samosvoje ljubezni ni odveč tudi v naših srcih.

O ljubi Jezus, ki si večna ljubezen in si nas učil pravo ljubezen, dodeli nam to milost, da bi se učili ljubiti Boga, in bližnjega in samega sebe po tvojem nauku, po tvojih zapovedih!

Razlaga.

Sv. apostelj Pavelj je pisal svojemu učencu Timoteju. (II. Tim. 3, 1—4.) Vedi to, da bodo poslednje dni prišli nevarni časi; zakaj ljudi bodo, kateri bodo le sebe ljubili, lakomni, napuhnjeni, prevzetni, preklinjevalci, svojim staršem nepokorni, nehvaležni, hudobni, neusmiljeni (brez ljubezni) nepokorjeni, obrekovavci, nečisti, nemilostljivi, nedobrotljivi, izdajavci, kateri bodo sladnosti bolj ljubili, kakor Boga.“ Strašno je to prerokovanje, grozne so te besede, pa resnične. Vse to se sedaj, tudi med nami godi, in kaj je vsega krivo? Kriva je vsega pregrešna samosvoja ljubezen ali pomanjkanje prave ljubezni.

Amerikancem se očita, da so sebični in pri vseh rečeh, delih in ljudeh le na svoj dobiček gledajo. — Prepričan sem, da je tudi med Amerikanci mnogo ljudi, kateri so bolj kerščanskega in usmiljenega serca, kakor Evropejci. Če hočemo samopašnost in samosvojo ljubezen spoznati, ni treba tako daleč, celo čez široko morje, v Ameriko potovati; najdemo je tu več, kakor zadosti. Ali ni jih tudi med nami ljudi, ki Boga le tolikanj ljubijo, kolikor jim dobrot podeli, njega in njegov nauk le toliko poslušajo, dokler jim je prijeten; kateri bližnjega le toliko in tako dolgo spoštujejo in častijo, dokler jim žepe polni, in na njem le to dobrega najdejo, kar jim dobiček donaja; kateri le to hvalijo in za dobro imajo, kar na sebi vidijo, kar oni imajo. Le oni sami so modri in pridni, le oni sami so dobri, vsi drugi so hudobni, le oni nikomur žalega ne storijo, drugi pa jim krivice delajo. Karkoli ni po njih volji, po njih pa-

meti, to vse nič ni vredno; prav kakor farizeji o Kristusovem času, katerim je sam Zveličar očital, da na drugih komarje precejajo, sami pa kamele požirajo, kateri so Kristusa zalezovali in opazovali na vsaki stopinji, pri vsakem djanji, da bi ga mogli česa pregrešnega po njih dozdevi obdolžiti. Preveč je te samosvoje ljubezni med kristjani, premalo je prave ljubezni do Boga in bližnjega. Kakor glota ali plevelj včasih najboljše žito preraste in zaduši, tako zaduši in zamori ta kriva samosvoja ljubezen, vso ljubezen do Boga in do bližnjega, zato je nevarna, škodljiva in je treba jo zatreti.

1. Kdor sam sebe nespametno ljubi, v njem prave ljubezni božje ni; tak človek sam sebe ima za svojega boga. Vse, kar opravlja, stori ali za svoj dobiček, ali za svojo čast; za božjo čast njemu ni mar, če svoje zraven ne najde. On le samo tistokrat moli, kedar mu je zdravja, ali kake druge časne dobrote potreba, katere mu razen Boga nikdo dati ne zamore. Če pa z eno roko ubogajme da, ali za božjo čast kaj malega stori, že z drugo roko čaka, naj bi mu Bog hitro vse desetkrat povernil. On ne služi Bogu, kakor dober otrok iz čiste ljubezni, ampak kakor malovreden sužen za časno plačilo. O kako slaba je taka ljubezen božja! Ta človek ne ljubi Boga, ampak le to, kar njemu Bog da; minljiva stvar mu je ljubša, kakor Stvarnik; to je hudo malikovanje! Ali nismo tudi mi sami v tem zapopadeni?

V Aleksandriji, mestu v Egiptu, se je svoje dni prikazala žena, ki je imela v eni roci verč vode, v drugi prižgano bakljo. Ljudje jo vprašajo, kaj da hoče početi. Ona odgovori: S to bakljo bi nebesa zažgala; s to vodo bi peklenški ogenj pogasila, naj bi ljudje ne ljubili več Boga samo zavoljo nebeškega plačila, tudi ne v strahu pred peklom, ampak samo za to, ker je Bog sam na sebi največja lepota in dobrot, sam na sebi vse ljubezni vreden.

Blagor človeku, kateri vse iz čiste ljubezni božje stori, in tudi hudo iz ljubezni poterpi. Ljubezen božja je čisto zlato, ki daje človeškim delom pravo vrednost. Kar se stori brez ljubezni božje, nema pred Bogom nobene vrednosti. Zato je za človeka najhujša škoda, če ljubi le samega sebe.

2. Človek, ki sam sebe nespametno ljubi, nima nobene prave ljubezni do bližnjega; brez nje pa ni časne sreče, ni zveličanja.

Če ti, o kristjan, le tiste ljubiš, ki tebi kaj dobrega storijo, in pri katerih se zanašaš, da bodo ti dobro povernili, tedaj ni v tvojem sercu prave kerščanske ljubezni, zakaj to tudi neverniki storijo, pravi Jezus. (Mat. 5, 47.) Oblastniki, katere vodi le samo svoja ljubezen, nimajo svojih podložnih za brate in sestre, ampak le kakor živino za svoj dobiček. — Sodniki, od samosvoje ljubezni zapeljani ne sodijo po pravici, ampak po plačilu, kakor jih podkupiš, — Gospodarji in gospodinje — ne skerbijo za srečo in zveličanje svojih, le lastni dobiček jim je na serci. Dokler jim posel dobro dela, ga

imajo radi, kedar delati ne more, mu slovo dajo; ali zdravje, telo, dušo zgubi, to jih ne skerbi, da jim le delo opravi. — Pa tudi posli, ki so od take ljubezni do samih sebe pijani, ne služijo za voljo Boga; jim ni mar niti dobiček, niti škoda gospodarjeva, ampak le plačilo ali pa strah jih vodi pri delu. Tako zgine zvestoba, usmiljenje, dobrotljivost izmed takih ljudi; goljufija in krivica pa gospodarji.

Pregrešna samosvoja ljubezen vse dobre prijatelje pomori, do brotnike pa pobije; premožni se gostijo, kakor bogatin v evangelji, ubogi pa z revnim Lazarjem brez pomoči zdihujejo. Tako gospodari črna mati, samosvoja ljubezen, katero imenuje sv. Tomaž Akvinski izvirek vsega hudega, njene dela so: Nečistost, nevoščljivost, zdražbe, poboji, razpertije, požrešnost in več tacega hudega. (Gal. 5, 19.)

3. Človek, kateri sam sebe pregrešno ljubi, tudi pravo ljubezen do samega sebe zgubi, je časno in večno nesrečen. — Taka ljubezen stori, da človek svoje lastne slabosti in pregrehe ne vidi, ne spozna, temuč jih zakriva in taji, in se nikdar ne more spokoriti ali poboljšati. Ona stori, da bližnjega slabo sodiš, se črez druge povzdiguješ in si jih sovražnike delaš, ki ti bodo jamo izkopali. Ona stori, da pred Bogom ob vse zasluženje prideš, ker ne delaš iz dobrega namena, temuč le za voljo sebe. Ona tvoje serce v posvetno blago zakopa, da le to iščeš, kar je na zemlji, večno pa pozabiš, da rajši nebeško kraljestvo pustiš in v pekel greš, kakor da bi svojemu zapuščenemu poželenju kaj utergal. Neumna sama svoja ljubezen grešnika tako strašno omoti, da celo Boga zaničuje, in samega sebe kakor malika časti in moli. Sebični človek hoče vse ljudi sebi za sužne imeti in večnega Boga za hlapca; hoče, naj bi se vse zgodilo, kakor si sam hoče in želi. Kakošen pa bo njegov konec? Kristus nam je to povedal v priliki od bogatega moža in ubogega Lazarja.

To je konec pregrešne samosvoje ljubezni. S to nespametno ljubeznijo se človeč pregreši zoper Boga, bližnjega in samega sebe, to ni ljubezen, to je najhujše sovraštvo.

Sklep.

Ni človeka brez sovražnikov; vsak jih ima. Najhujšega sovražnika pa v svojem sercu nosimo, to je pregrešna samosvoja ljubezen. Če se prav pogledamo, moramo s Pavljem reči: „Božja postava mi dopade, pa čutim v sebi drugo postavo, ki se postavi mojega duha vstavlja.“ (Rim. 7, 22.) Premagujmo svojega sovražnika z božjo pomočjo.

1. premišljujmo sami sebe, da homo sami sebe prav spoznali in da nas sama svoja ljubezen goljufala ne bo.

2. premagujmo sami sebe in svoje poželenje, ne storimo nič po svoji spačeni volji. Če je delo pretežko, posilimo se; če je ve-

selje presladko, pritergajmo si ga. „Kdor hoče moj učenec biti, naj zatajuje sam sebe.“

3. Storimo vse iz žive ljubezni do Boga; ljubimo sami sebe in bližnjega le zavoljo Boga. Le iz ljubezni božje izvira ljubezen do bližnjega in samega sebe.

Kakor se rože v cvetji po solncu obračajo, tako naj se vsa naša ljubezen le po Bogu obrača. Bog je ljubezen; kdor v ljubezni ostane, ostane v Bogu in Bog ostane v njem. (I. Jan. 14, 6.) Amen.

Pridiga za mali Šmaren.

(Naše veselje o Marijnem rojstvu; gov. M. T.)

„Jakob pa je rodil Jožefa, moža Marije, od ktere je rojen Jezus, ki je imenovan Kristus.“
(Mat. 1, 16.)

V v o d.

Ko je bil Egiptovskemu kralju Ptolomeju po dolzih in serčnih željah sin, kot njegov prihodnji naslednik, rojen, so se tega rojstva mladega kraljiča vsi podložni nezmerno veselili. Naj bi svoje veselje pokazali, ovenčali so si s cveticami svoje glave, po hišah prižgali brez števila luč in bakelj, ter vsak, kolikor je po svojem premoženju le zmogel, se je praznično oblekel. Vse izmed njih pa je nek silni bogatin, Hierkan po imenu, pri tej ljudski veselici prekosil. Sebral je v svojem poslopju 200 otrok zgolj iz plemenitih stanov, ki so krasno oblečeni, in med vbrano donečo godbo šli v procesiji po vseh mestnih tergih in ulicah. Prišedši do kraljevega dvora, gredo zapored k zibelki novorojenega kraljiča, in vsak položi pred-nj drag dar v zlatu.

Z enako slovesnostjo, rečem, še mi praznujmo današnji dan, ker nam ni Egiptovski kralj, ampak nam je na svet prišla celo kraljica nebes in zemlje, Marija, od ktere je rojen Jezus, ki je imenovan Kristus. Tudi mi se podajmo k zibelki tega novorojenega deteta z veselo godbo in z bogatimi darili. Ta godba naj pomenja otročje in nedolžno veselje našega serca, darila pa naj naznanujejo našo pobožnost in naše dobre dela, ki jih hočemo svoji preljubenzjivi materi Mariji v dar pokloniti.

K temu nas vabijo sv. katoliška cerkev sama in služabniki oltarja, prepevaje v svojih molitvah, rekoč: „Z veseljem in z vso pobožnostjo obhajajmo rojstvo preblazene device Marije!“ Z veseljem namreč zavoljo preimenitnosti, s pobožnostjo pa zavoljo predobrotljivosti tega novorojenega deteta. In ravno to dvojje je, od česar vam

želim v današnji pridigi na dalje govoriti. Marijno rojstvo, pravim, obhajajmo

1. z veseljem, ker nam je tako preimenitno, in
2. s pobožnostjo, ker nam je po njej tolikanj dobrotljivo dete rojeno.

Sv. Marija, prosí za nas!

Razlaga.

1. Vse dežele veselé se rojstva svojega vladarja. Njemu na čast se glasi strele grom črez hribe in planjave; njemu na čast se v cerkvah opravlja velika služba božja z zahvalno pesmijo, in po dvoranah imenitne gospode napravljajo se plesi in mnogotere druge veselice, kjer se kraljiču ali cesariču novorojenemu na prihodnji blagor razlegajo navdušeni slava- in živioklici. In kaj je vzrok temu veselju? Kaj ne le sedanja ali prihodnja imenitnost novorojenega cesariča. Ali če sedanjost ali prihodnjost cesaričevo preišljujemo, se nam marsikteri strah, skrbi in žalosti v misli silijo. Zakaj koga je cesarsk otrok po svojem telesu? Ali ne beraškemu enak nekoliko perišč persti, kateri je iskrico življenja vdihnjenega? Po duši pa je zavoljo izvirnega greha suženj satanov, revna stvar, ki je sovrašтво z Bogom seboj na svet prinesel. In ako preišljujemo njegovo prihodnjost, zopet ne vemo nič gotovega reči, bo li novorojeni cesarič pobožen ali hudoben, moder ali nespameten, dobrovoljen ali sebičen? bo li sreča ali nesreča svojim podložnim? Akoravno je pa vse to za pregrinjalom prihodnosti skrito, vendar se njegovo rojstvo z vesellicami obhaja.

Koliko z večo pravico se zamoremo iz vsega serca še le Marijnega rojstva veseliti, ker so nam že pri rojstvu njene posebnosti in imenitnosti znane, tako, da je (že pri rojstvu Marija) nad vse stvari Najvisočega postavljena. Le pri njej ni veljala natorna postava, ki se glasi, da iz malega raste veliko, kakor, postavim, iz majhnega potoka ali studenca postane sčasoma velika reka, ali iz majhnega germiča priraste visoko in košato drevo. Le Marija, pravim, je velika že pri rojstvu, naj jo ogledujemo po telesu, ali na duši. Zakaj da je bilo njeno telo popolnoma božje delo, je bila po čudežu od starih dolgočasa nerodovitnih starišev, Joahima in Ane, rojena. K temu čudežu je Bog pridjal še čudež posebne lepote in ljubeznjivosti. Zakaj vse, kar si na svetu zamoremo od kake človeške lepote domišljevati, vse to je Bog Mariji v preobilni meri dodelil. Enaka je solncu, ki se precej zjutraj, ko se izza gora prikaže, v vsi svoji lepoti odkrije, tako, da nek cerkven očak od nje pravi: „Obličje preblazene device Marije berž, ko je bila rojena, svetilo se je v nekem nebeškem svitu.“ Po tem takem se nam ni čuditi, ako beremo, da so angelji z nebes hodili, njeno lepoto ogledovat in občudovat, in so jej pri zibelki stregli. Od kraljice Semiramis nam

nek pisavec pripoveduje, da so jo stariši po rojstvu na bregu nekega jezera izpostavili, in morala bi bila umreti, ako bi je ptiči ne bili s hrano preživili, dokler je iz revne pastarice imenitna kraljica postala. Ali vse imenitnejšo postrežbo ima Marija pri svojem rojstvu, ker sv. Peter Krizolog poln začudenja kliče: „Kolik spregled angeljev je okoli te velike zibeli!“ — Še imenitnejša pa je bila Marija na svoji duši. Madež izvirnega greha, v katerem so kralji, kakor berači rojeni, njene svete duše ni nikdar otamnil; ja že v trenutku svojega spočetja v maternem telesu je bila od tega greha izvzeta in nikdar ne pod oblastjo peklenske hudobe. Njena duša bila je na dalje z zakladom božjih milost tako oblagodarovana, da cerkveni učeniki s sv. Vincencijem Fereriskem pravijo: „Ta devica je bila že v maternem telesu nad vse svetnike in vse angelje posvečena“; to se pravi: Marija je bila že pred, kakor po svojem rojstvu svetejša in Bogu dopadljivejša, kakor vsi angelji in svetniki.

Od Marije nam pa ni samo znano, kakošne prednosti in imenitnosti da je že seboj na svet prinesla, ampak tudi vemo, kakošne izverstne darove bo v svojem prihodnjem življenju prejemale. Pri rojstvu družih otrok nas sedaj upanje, sedaj strah napolnuje in vprašujemo se, kakor ob rojstvu sv. Janeza Kerstnika: „Kdo, ali kaj misliš, da bo ta otrok? kaj bo li iz njega?“ Pred Marijnim rojstvom pa so že tavžent in tavžent let živeli preroki in očaki, ki so od njenih imenitnost govornili ali jih svetu v podobah kazali. Zdi se mi toraj, kakor bi danes okoli njene zibelke stali častiti starčki stare zaveze, in bi nam nad njo s perstom kazali, kar so kdaj v podobah od nje gledali. Mojzes nam jo kaže, kakor goreč germ, ki gori in gori, pa le plamen ne pogasne. Ta goreči in nepogasljivi germ, je podoba Marijnega neomadeževanega devištva, ki ga tudi spočetje Sinu božjega po sv. Dubu ne bo nič oskrunilo. Jozue nam pravi, da je videl, kako se je zidovje Jerihe pred škrinjo zaveze rušilo, in nam v tej podobi kaže na Marijo, ki je kakor škrinja nove zaveze peklensko moč zmogla in hudičevo kraljestvo razrušila. Zala Ester stoji zraven njene zibeli, in pravi, da je kdaj s svojo priprošnjo milost izprosila pri kralju Asueru za Izraeljsko ljudstvo, in s tem na znanje dala, kako bo to novorojeno dete kdaj splošna priprošnica za ves človeški rod, kako bo Marija jezo božjo tolažila in milosti prosila grešnikom.

Po napovedovanji prerokov že pri rojstvu od Marije vemo, da je to tisto preblaženo telo, v katerem se bo Sin božji včlovečil. Njene usta so tiste presrečne, ki bodo premilo dete božje poljubovale. Njene oči bodo perve nad včlovečenim božestvom stermele; te bodo v Betlehemu solze veselja in na Kalvariji pod njegovim križem solze žalosti in britkosti točile. Te oči bo kdaj vesoljni svet na pomoč klical, rekoč: „Oh, oberni, Gospa in kraljica naša, svoje milostne oči na nas, in pokaži nam Jezusa, oblagodarjeni sad svojega telesa!“ Te majhne ročice Marijne so, ki bodo kdaj nosile kraljevo

geslo nebes in zemlje. Te noge njene so, ki bodo imele luno v podnožje, in ta njena glavica je, ki bo ozaljšana z dvanajsterimi zvezdami,

Ker so nam pa vse te in enake sprednosti in imenitnosti Marijne že pri njenem rojstvu znane, nam pž sv. cerkev prav kliče, ko pravi: „Z veseljem obhajamo rojstvo preblažene device Marije!“ Da bo pa to naše veselje pravo in po duhu sv. cerkve vravnamo, nam veli, da naj Marijno rojstvo

2. tudi z vso pobožnostjo obhajamo, ker nam je po Mariji tolikanj dobrotljivo dete rojeno.

V resnici je videti, da je Bog Marijo zato danes svetu podaril, naj bi nam v naših revah s svojimi dobrotami pomagala. Marija je tista velika stvarba božja, ki ni, kakor drugi ljudje, le za se, ampak za druge na svet rojena. „Ne sama sebi, in tudi ne zavoljo sebe si rojena“, pravi učeni Damascen. Marija se torej danesnji dan svetu prikazuje, kakor vzhajajoča jutranja zarija, ki zjutaj, berž ko napoči, dobrotljivo roso po svetu razliva. Tako danes Marija vzhaja na zemljo, da nam bo ubozim grešnikom nebeske rose božjih milost delila.

Pred Marijnim rojstvom tičal je svet v neizrekljivih revah. Bile so človeku vrata v nebesa zaklenjena, in duri v pekel na stežaj odperle. V Adamu in Evi so vsi grešniki postali in obsojeni bili v večno smert, in najstrašnejše je bilo, ker skozi celih 4 tisuč let ni od nikoder posvetila zvezda rešenja, dokler je bila Marija rojena. Bilo je tedaj, kakor v Elijevem času. Tri cele leta in 6 mesecev ni bilo dežja, da je zavoljo suše od vseh strani najhujša lakota pritiskala. Po vsej Samariji ni bilo videti ne travice, ne cvetlic, ne sadu. Na zadnje moli Elija za dež, in ob enem pošlje svojega služabnika na hrib, da naj gleda v morje, če se kaki oblaki za dež zbirajo. Služabnik nazaj prišedši mu pove, da še ni nikjer nič videti. Tako gre drugič, tretjič in šestič gledat, pa le še ga ni bilo znamenja za dež. Sedmič še le pride s poročilom nazaj, rekoč: „Majhna meglica, kakor človekova stopinja vstaja iz morja.“ Ta majhna meglica pa je v malo časa ves nebes prevlekla in rodovitnega dežja dala.

Enako bilo je pred Marijnim rojstvom. Zdihovali so ljudje, kakor deček Elijev, „da še ni nič.“ Nebo, so lahko rekli, je nad nami razserjeno! greh vlada križem svet, in zakladi Najvišega so za nas zaklenjeni. „Nič ni bilo, pravi sv. Janez Jerolimianski, ker unega majhnega oblačiča, to je Marije, še tisti čas nikjer na svetu ni bilo videti.“ Ko se je pa Marija prikazala, so začele milosti z nebes rositi. Bog je spravo storil s človekom, in Marija se je za pravične kakor za grešnike ponašala.

Predno je bila Marija rojena, je bilo videti, kakor bi bil Bog, kot vsesilni vladar. zgolj bliske in strele za ljudi odločil, in zato je Izraelj pred njim trepetal. Najmanjše prelomljenje postave kaznoval

je s potresi, z lakoto, z vojsko, z naglo smertjo, s kugo in sužnostjo. Kar je pa Marija rojena, se kaže, kakor bi bil Bog te ostre šibe iz rok položil. Ni ga več vesoljnega potopa; ni ga ognja in žvepla z nebes, ne angelja, ki bi pervorojence moril. Od kod pač to prizanašanje? Ali je morebiti sedaj manj greha na svetu, kakor ga je bilo kdaj? O kaj še! Svet je čedalje hudobnejši; norost in hudobij ni konca in kraja. Kako pa je vendar to, da, ko greh zmiraj raste, božje šibe pa odjenjujejo? Od tod, pravijo cerkveni učeniki, ker je bila Marija rojena. Ona je tista velika priprošnica, ki serd Gospoda neprenehoma tolaži, nas pa pod svoj milostni plajšč zakriva, da ne pridemo pred oči razserjenega Boga.

Predno je bila rojena, je Bog ljudem svoje milosti tako rekoč le z varčno roko delil. Ko se je pa Marija prikazala na svet, je Bog tako rekoč vse svoje zaklade Mariji v roke zročil. Danes ob njenem rojstnem dnevu pravi Kristus po besedah sv. Riharda vsakemu izmed nas: „Marija se je že prikazala; ako iščeš blagoslova, pojdi k moji materi!“ — kakor, da bi Bog sedaj, ko nam je Marija rojena, nič več s svojimi rokami ne hotel pomagati, ampak vsi v potrebah in revah zdihujoči naj se zanaprej k njej zatekajo in pri njej milosti iščejo.

Poglejte, tolikanj dobrotljivo dete nam je danes po Mariji rojeno; Ljubi moji! bi li ne bili mi silno nehvaležni, ako bi tega rojstnega dneva Marijnega s posebno pobožnostjo ne obhajali? Štej, ako moreš, vse milosti in dobrote, ki si jih po Marijnih rokah prejel, in katerih bi se brez nje ne bil mogel nikoli udeležiti. Danešnji dan nam torej bodi dan preserčne zahvale, dan goreče pobožnosti. Ta dan naj nam nikar ne mine brez kake posebne Mariji na čast opravljene bogoslužnosti!

Sklep.

Zato, ljubi moji! da se nebesom hvaležne in Mariji zvesto vdane skazemo, padimo danes v duhu pred njeno blagodarno zibelko, in prisezimo jej z najterdnejšo obljubo, da jej hočemo vseskozi pokorni in dobri otroci biti, jej njenega usmiljenega serca nikoli več žaliti, njenega sina nikoli več z grehom ne križati. Ako to svojo prisego zvesto deržimo, se smemo za terdno njene pomoči nadjati sedaj in ob smertni uri. Tako bomo rojstvo preblazene device Marije v resnici z veseljem in z vso pobožnostjo obhajali. Amen.

Pridiga za praznik rojstva device Marije.

(Dvojna stran rodopisa Jezusa Kristusa. Gov. A. Žl.)

„Bukve rodu Jezusa Kristusa, sina Davidovega, sina Abrahamovega.“ Tako začne sv. Mat. 1, 1. svoj evangelij.

V v o d.

Ob nekterih praznikih blažene device Marije bere sv. cerkev za evangelje bukve rodu njenega sina Jezusa Kristusa. Ta rodopis nam ne pripoveduje, kakor drugi evangelijski oddelki, kacega dogodka iz življenja Jezusovega, tudi ne zapopade naravnost kacega poduka ali opomina, — temuč je le gola versta imen ter zgodovinskih oseb, zgolj neštevanje pradedov Jezusovih po človeški natori. Število vseh teh oseb do Jezusa, ki je imenovan Kristus, znaša 46, in med njimi so očaki, preroki in duhovni, pastirji in kralji in kmetovalci, judje in pagani, možje in žene, pravični in grešniki.

Marsikteri, ki sliši to evangelje brati ali pri sv. meši prepevati, si misli: Kaj nam pač pomagajo sama imena? K večemu nam jih je po en par znanih; kdo in kakošni so drugi bili, tega ne vemo. Abraham, Izak, Jakob, David, Salomon — o teh še nekaj vemo, drugi so tako čudnih imen, da jih še komaj izgovarjamo.

Toda, predragi! sv. cerkev je gotovo iz modrega namena vpe-ljala to evangelje; kajti tudi iz teh imen se zamoremo dosti spodbudnega in koristnega učiti, ako le sv. pismo odpremo ter o njihovem življenji kaj beremo. Iz vseh okoliščin pa bomo spoznali čudovite sklepe božje za odrešenje človeškega rodu, hvaležno molili božjo resničnost in zvestobo, s katero je natanjko dopolnil svoje obljube, ko je poslal svojega Sina na svet. Slednjič nas to evangelje spodbuja tudi k trdnemu zaupanju do blažene device Marije in njenega sina Jezusa, seosebno, če pomislimo, da se nahajajo med preddedi v rodopisu Zveličarjevem

a) hudobni in

b) dobri.

Zato si oglejmo danes oboje, da se prepričamo, kako se po Mariji dospe k Jezusu.

I. d e l.

Nevednemu bi se znalo to čudno zdeti, kako da se v rodovinskih bukvah Jezusa, najčistejšega in najsvetejšega, nahajajo tudi hudobni. Misli si: ali si ne bo Kristus, sin Najsvetejšega, štel v

nečast, da izhaja od takih predtedov, ki so bili pregrešni in celo brezbožni?

Zakaj se torej v bukvah njegovega rodu imenujejo tudi grešniki? V dokaz, da je Jezus Kristus zavoljo grešnikov prišel na svet, kakor je sam rekel: Nisem prišel klicat pravičnih, ampak grešnike, ker zdravi ne potrebujejo zdravnika, temuč bolni. (Mat. 9, 12, 13.) Zato je hotel imeti tudi grešnih predstaršev, da bi nobenemu človeku upanja na večno zveličanje ne odvzel. To preimennito resnico nam tedaj današnje evangelje pred vsem kliče v spomin.

Da se tega prepričamo, berimo le naslednji stavek v evangeliju: „Juda pa je rodil Fareza in Carama iz Tamare.“ Juda, palestinski knez se je bil zelo pregrešil s svojo snaho Tamaro, ktera se je bila kot udova preoblekla, da bi ga tako ložej zapeljala. (1. Moz. c. 38.) Ko je stvar prišla na dan, se je on nad njo razserdil ter jo ukazal sežgati, a v svoje največje osramotenje je po zastavljenih rečeh spoznal, da je sam kriv tiste pregrehe. — Tako v naglici marsikteri stariši in naprejpostavljeni kaznujejo v prvi jezi kak prestopok svojih podložnih, ktere ga bi pa morali sami nad seboj najprej kaznovati in poboljšati, ker so marsikaj po svoji lahkomišljenosti in nepazljivosti zakrivili. Ta prenašli Juda jim je svariven zgled. In po zgledu te zvičajne Tamare ali ne ravnajo dandanešnji mnogotere ženske — samske in udove, ki se lišpajo, zataje svoj stan ter svoje mreže razpno, da bi možke lovile ter nedolžnost morale?

„David kralj je rodil Salomona ž njo, ki je bila Urijeva.“ Komu ni znana velika hudobija, ktero je doprinesel ta kralj?

Ker ni bil dosti čuječ nad seboj, ter ni berzdal svojih oči, je zabredel v prešestvo z Urijevo ženo Betsabejo. Ta pregreha je rodila novo še večjo, da je njenega moža v vojski zapovedal izpostaviti v perve verste, da so ga puščice umorile. (II. Kralj. 11, 4. 17.) Tako vidimo, da greh greh rodi. Kdor se hoče ohraniti, se mora koj prvemu mikanju v greh vstavljati in čuti posebno nad svojimi počutki. David in Betsabe sta nam svariven zgled, da se ne smemo v grešno nevarnost podajati in da moramo hitro, ko jo zapazimo, bežati. Betsabe je bila pa tudi premalo previdna ter se je lahko mišljeno podala na povabilo kraljevo brez zvestega varha v ptuje stanovanje. Kdor preveč nase zaupa in sramožljivosti ne čisla, tega padeč je neizogibljiv, — tako nas svarita David in Betsabe.

„Salomon je rodil Roboama.“ Vsak je že slišal o čudoviti modrosti kralja Salomona. Ker je prosil Boga za dobro reč, ga je Gospod oblagodaril z modrostjo, poverh pa še s častjo in bogastvom. In kako je bil srečen, dokler je Bogu zvesto služil! Kot mladeneč in moč najspodbudnejši zgled vsem, ki stoje v možati dobi, je kot starec vsem starčkom v resno svarilo. Že na stare leta si je privzel veliko ptujih žen, ki so mu omotile prej tako bistri um ter ga

zapeljale da je služil ptujim bogovom, ostudnim malikom. (III. Kralj. 11, 1. 4. 7.) Kako sramotivno, da sivolasi Salomon malikuje! Tako, žalibog se da marsikteri sivolasi preslepiti, da tista leta, ko bi se moral pokoriti ter pripraviti na pot v večnost, malikom mesenosti in razkošavosti kadilo zažiga ter tako svoje zveličanje v nevarnost postavlja.

„Roboam pa je rodil Abija.“ In Salomonov sin Roboam ni hotel poslušati sveta starih, skušenih in zvedenih mož, temuč se je rajši obdal z mladimi, ki so ga k različnim norostim zapeljali. Neusmiljeno je ravnal s svojim ljudstvom ter mu grozil: „Moj oče vas je tepel z biči, jes pa vas bom tepel s škorpijoni.“ (3 kralj. 13, 14.) Ni čuda, da se je ljudstvo uperlo in je deset rodov odpadlo od njega. — Ali ni ta Roboam strašiven zgled za vse vladarje in mogočnike, da naj nikari ne poslušajo slabih svetovalcev, temuč le tiste, katerim je pravica vodilo in blagor narodov pri sercu?

Roboamov sin, Abija, je sicer z začetka kaj modro kraljeval; navdušeno in prepričevalno je nagovoril svoje vojake; spoznal je napačnost malikovanja, a vendar ni pokončal zlatih in srebrnih telet. — Kaj pomaga tedaj vednost in spoznanje, ako pa človek pri vsem tem noče odstraniti napačnih reči? In tako ravnajo le predradi ošabni učenjaki.

„Jozafat je rodil Jorama.“ Ta mladostni kralj Joram ni posnemal svojega bogoljubnega očeta, temuč se je pregrehi vdal. Ves hudoben pomori šest svojih bratov in več poglavarjev Izraeljevih; za mu pa napove prerok Elija mnogo nadlog, zlasti pa neozdravljivo bolezen, da mu ves drob izpade; po smerti pa še celo k svojim očetom ni hil pokopan. (2. Kron. 21.) Tako se zgodi tudi morivcem nedolžnih duš, pohujševalcem in zapeljivcem, pravična kazen božja ne izostane, mnogokrat žalostno končajo.

„Joatam pa je rodil Ahaca.“ Ta kralj Ahac je daroval maliku Molohu celo svojega sina. Asirskemu kralju na ljubo popusti službo pravega Boga ter daruje asirskim malikom, ker je menil, da ga bo ta kralj branil pred izraeljskim in sirskim kraljem. In mnogo ljudi, ali ne posnema tega brezbožnega kralja? Če se jim posvetna pomoč le količkaj kaže, koj so pripravljeni Boga zapustiti in svetu služiti. Marsikteri stariši pa tudi svoje sinove in hčere žrtvujejo molohu, ko jih samim sebi pripuste ali celo vodijo na plesišča in druge zabave, kjer se tolikrat nedolžnost mori.

Tako vidimo v rodopisu Zveličarjevem mnogo hudobnih ljudi, katerih djanja nas morajo s strahom navdajati, ktera je Bog tudi po zasluženju kaznoval.

Vendar pa najdemo v versti preddedov Kristusovih več oseb, ki so bile ljube Bogu in jih je zato blagoslovil. Bolj spodbudno je za nas, ako se na te zgledе ozremo.

II. del.

Rojstveno deblo ali drevo Jezusa Kristusa ima tudi zlahtnega sadja. Najdemo osebe, ki so našega posnemanja vredne. Vzemimo one zmed njih in prepričali se bomo, da ima vsak stan in mnoga hvalevredna lastnost priprostih in imenitnih svoj zgled v preddedih Kristusovih.

V 5. versti beremo: „Salmon pa je rodil Booca z Rahabo: Booc pa je rodil Obeda z Ruto.

Tako imajo priprosti kmetovalci svoj zgled v posestniku Boocu. O njem pripoveduje sv. pismo (Rut. 2.), kako je bil prijazen in dobrotljiv do svojih delavcev in ženjačev na polji. K njim pridši jih je pozdravil rekoč: „Gospod z vami! Oni so mu pa odgovorili: „Gospod te blagoslovi!“ (v 4.) Tudi je bil zelo radodaren do ubogih, kar je posebno pri Ruti pokazal, da jej ni branil klasja na svoji njivi za ženjicami pobirati, temuč tem celó zapovedal, naj jej nalašč še kak snop popusté ter jo tudi z družino jest in pit privzamejo. Zato pa je bil blagoslovljen ter je dosegel visoko starost in čast vversten biti preddedom Kristusovim. Bil je sin gostovke Rahabe, ktera v začetku kot malikovalka ravno ni bila v najboljšem duhu, (Joz. 2, 1—6. 17.) vendar jo sv. pismo hvali zavoljo njene gostoljubnosti, dobrotljivosti in žive vere. Ko je Jozue v Jeriho poslal dva oglednika, jih je bila ona prijazno sprejela ter skrila pred tistimi, ki so ju iskali. Te zasluge jej je Bog poplačal, ker pri razdjanji Jerihe je samo njena hiša ostala. — Ta hvalevredna djanja Rahabina in Boocova opominjajo gostivnike, hišnike, posestnike in kmetovalce, kako bi se morali obnašati do svojega bližnjega, tudi oni bi ne smeli v sili svojega serca zapirati, temuč jih podpirati in od svoje obilnosti radi ubožcu podeliti, resnično potrebnega brez godernjanja vzeti pod streho in mu postreči, z eno besedo telesna dela usmiljenja doprinašati. Nasproti svojim poslom in podložnim kakor tudi ubogim naj bi bili prijazni in se medsebojno pozdravljali. Kolikrat se pa ravno nasprotno godi in gospodar le z gerda ravna s posli, osorno ukazuje in vse vprek preklinja. Ker manjka prijaznosti, dobroserčnosti, radodarnosti, gostoljubnosti in drugih čednost, zato se ni čuditi, da božji blagoslov beži od takih hiš, takih pridelkov.

Nič manj pa to zakrivijo tudi posli, ki svojih dolžnost vestno ne spolnujejo. Ti naj bi se pa zgledovali nad očakom Jakobom ki je 20 let svojemu ujcu Labanu kot pastir zvesto in pošteno služil. Mraz in vročino je za-nj prenašal, in rad je potrpel s svojim čmernim gospodarjem. Po njegovi marljivosti je Laban obogatel. (1. Mojz. 29, 30.) Pa tudi njegovo zvestobo je Bog poplačal ter mu veliko srečo in bogastvo podelil. — Kje pa se zdaj nahaja zvestoba in natanjčnost pri poslih? Mnogo jih je neubogljivih, nezvestih, mnogo jih gleda na lastni dobiček, če tudi gospodar naravnost

škodo terpi; mnogo jih le poveršno in na videz svoja dela opravlja. Zato so na škodi gospodarji, pa tudi posli pri svojem zaslužku nimajo sreče.

Zopet nad drugimi osebami se lahko zgledujejo gosposke ali oblasti, vojaki in podložni sploh. V 4. versti beremo imena: „Aminadab je rodil Naasona.“

Naason je bil eden zmed imenitnejših vojvodov Judovega rodu. Bil je povsod prvi, ako je bilo treba ali šotore postavljati ali darove posvečevanji oltarja prinašati ali vojsko v boj peljati. (4 Mojz. 7.) — Tako bi morale tudi duhovske in posvetne oblasti z lepim zgledom svetiti; vsega dobrega in koristnega se najprej poprijeti — in tako druge za seboj potegniti. Čebele ne potrebujejo povelja; kraljica gre pred njimi, in vse hite za njo.

Ako hočejo vojaki v rodopisu Jezusovem zgled najti, naj si ogledajo Aminadaba, očeta prej imenovanega Naasona. Aminadab je bil prvi, ki je šel za Mojzesom, ko je ta stopil v rudeče morje, med tem ko so se drugi bali in oprezovali. (Jos. lib. 2, c. 7.) — Tako se hrabri vojaki ne branijo svojemu vodniku povsod slediti, kamor jih kliče dolžnost, ako je tudi treba v nevarnost in smert.

Pa tudi stari in mladi, stariši in otroci najdejo spodbudne zglede med predočeti Kristusovimi. Med imeni beremo: „Abraham je rodil Izaka . . . Jese je rodil Davida kralja . . . Jozija pa je rodil Johonija in njegove brate ob babilonskem preseljevanji.“ Očak Abraham je doživel visoko starost in je vse dni svojega življenja kot pravičen zvesto Bogu služil in poln zaslug se ločil iz sveta. — Tako bi morali gledati tudi starčki, da bi v starosti polni zaslug umerli in da bi, ko že sklonjeni hodijo po zemlji, bili podobni polnim klasom, ki so za žetev dozoreli.

Mladenči pa imajo v mladem Davidu svoj lep izgled. Najmlajši je bil sicer med svojimi brati, pa ves poln poguma. Love in medvede je potolkel, ako so mu zmed črede ovne kradli, in slednjič se je edini med Izraelci upal v boj z velikanom Galjatom, Filistejcem, ki je izvoljeno ljudstvo zaničeval. Pa nedolžni pastirček David se zaupa na Gospoda vojskinih trum vzdigne nad ošabneža ter ga premaga. Zato je slednjič povzdignjen v kraljevsko čast. (1. Kralj. 17.) Tako tudi mladina največjo srečo vživa, dokler je Bogu zvesta, v zaupanju na božjo pomoč pa tudi vse sovražnike zveličanja zmaga, ki tolikrat prežijo nanjo. Pa kakor v nedolžnosti tako tudi v spokornosti naj se nad njim zgleduje. Globok je bil Davidov padec marsikterega mladenča, dekleta; a David vsem kliče, da Bog skesanega in potertega serca ne zaverže.

Vsi stariši naj bi se učili od Jozija. Že kot mlad kralj je ukazal vse malike odpraviti, da bi vse ljudstvo služilo edino pravemu Bogu, z njim je tudi zvezo sklenil. (2 Kron. 33.) Svojim sinovom je še posebej pridal priimek od Boga, tako da je enega imenoval: Joahaza t. j. Bog vidi, drugega: Eliahima, t. j. Bog se

maščuje, in tretjega: Matatija, t. j. božji dar. Pobožni oče je hotel, da bi se njegovi sinovi, kolikrat bi slišali svoja imena, spominjali: da Bog vse vidi, vse pregrehe kaznuje in vse dobro deli. — Tako naj bi tudi stariši že zgodaj svoje otroke od Boga podučili ter jim posebno vsadili misel na božjo vsegavednost, pravičnost in dobrotljivost — Otroci pa naj bi se nasproti svojim starišem od Izaka naučili pokorščine ter se jim po njegovem zgledu nikdar ne vstavljali, če jim oni tudi kaj ostrega zapovedujejo. Pokorščina naj bo vez ljubezni, ki jih druží z roditelji.

Najpomembnejša pa je zadnja versta: „Jakob pa je rodil Jožefa, moža Marije, od ktere je rojen Jezus, ki je imenovan Kristus.“

V teh treh osebah pa imajo vsi pravični kristjani svoj najlepši zgled. V Jožefa naj se ozirajo rokodelci in sploh vsi, ki v potu svojega obraza služijo svoj kruh. Jožef jim kliče, da ni zlato ni srebro človeka srečnega ne stori, temuč staro pravilo: Moli in delaj. Lahko bi bil Jezusa prosil naj mu po čudežu da dovelj bogastva, da bi zložno živel, a rajši se je trudil in tako se srečnega čutil. Tudi pridnemu rokodelcu bo Bog blagoslov podelil. — Ve pa deviške duše se zatecite k Mariji, prečisti devici! Glejte jo, kako cvete, kot vijolica v samoti! Ali veste zakaj je tako malo o njej pisanega; Zato, ker je tiho živela in le takrat se očitno kazala, ko je bilo potreba. Zakaj se ne ve dosti o njeni mladosti, zakaj ne beremo o njej od tistega časa, preden je Kristus očitno nastopil, zakaj ne dosti o poznejših letih? Le v velikih potezah so njene glavna djanja zapisana. Zato ne, ker je v tihej samoti živela in edino le Bogu hotela dopasti. Tako, pravična in čista duša, se uči od devic Device tihote in samote! — Krona vsega rodopisa pa je Jezus Kristus, splošno zdravilo za vse težave in nadloge in britkosti. Zato pa hitimo vsi k njemu, ki smo obloženi in obteženi, on nas bo poživljal.

Sklep.

Ker v rodopisu Zveličarjevem nahajamo grešnike in pravične, dobre in hudobne in vidimo, da se Jezus ni sramoval tudi slednje imeti med svojimi preddeji in je tudi Marija izhajala iz takih rodov, zato smejo vsi kristjani, grešniki in pravični, z enakim zaupanjem zateči se k Mariji, da bi po njej dospeli k Jezusu. Ako se torej oziramo v prednike Marijine in Jezusove, posnemajmo bogoljubne in pravične, zgled hudobnih naj nas svari, pred grehom; posebno pa kličemo zaupljivo zadnja tri imena: Jezus, Marija, Jožef — in bomo oblagodarjeni v življenji in smerti. Amen.

Pridiga na mali Šmaren.

(Dvojna pot k Mariji; gov. J. Glb.)

„Bližaj se jej s celim srcem in ohrani
nje pota z vsem trudom.“

(Ecl. 6, 27.)

V v o d.

Čudovito vodi ljubeznjivi Bog človeka in razne so pota, katere mu hoditi veli. Enim je pot življenja cvetlična cesta brez ovir in težav, drugim ostra stezica, polna kamenja in ternja; enim je široka pot, po kateri se brez znoja potuje, drugim ozka rida, kjer se le s trudom hodi: tako različne so pota življenja, kakor je različna osoda človeku od Stvarnika odmenjena; enemu je odmenjeno bogastvo in blagostanje, drugega tare revščina in uboštvo od zibeli do groba; eden ima srečo, vedno bivati v največji zadovoljnosti med svojimi domačimi, drugega tira nemila osoda venkaj v daljni tugepolni svet.

Akoravno pa so pota življenja še tako različna, se nahaja vendar le za vsacega kristjana ena cesta, katero najti more, in po kateri hoditi mora, ako se hoče zveličati, eno pot, katero je Zveličar Jezus Kristus sam pokazal rekoč: Jes sem pot, resnica in življenje! — Govoril je pa to pri oni priliki, ko ga Tomaž na besede: „Kamor jes grem, veste, tudi pot vam je znana“, vpraša: „Gospod mi ne vemo, kam greš in kako zamoremo vedeti?“ In Gospod odgovori omenjene besede: „Jes sem pot, resnica in življenje“, ter še dostavi: „Nihče ne pride k Očetu, kakor po meni!“

Sv. Bernard govori oziroma teh besedi: „Nihče ne pride k Jezusu, kakor po Mariji, ona je pot, ki k njemu pelja in po njemu v večno življenje, tako, da slehernemu katoliku je samoosebna resnica: „Po Mariji k Jezusu v nebesa!“

Ako se pa vam, ljubljeni kristjani! kateri ste se k častitvi matere božje zbrali, enako aposteljno Tomažu drugo vprašanje vriva: Znana nam je pot, ki pelje k Očetu, je Jezus; znana nam je pot, ki pelje k Sinu, je mati Marija; ktera pot pa pelje k njej, ktere so pota Marijne, katere bi mi vsi tako radi nasledovali na opominj modrega: „Bližaj se jej s celim srcem in ohrani nje pota z vsem trudom“? vam odgovorim:

Poti, ki k Mariji peljate ste dve:

I. cvetlična,

II. ternjeva pot,

Opomba. Ta pridiga se lahko razdeli in se I. del govori 17. pob. ned. „Marij-nega imena“, II. del pa na 18. pob. ned. „Marija 7. žalosti.“ Vredn.

in ako ona mojega duha razsvitli in moj jezik vodi, hočem vam danes to dvojno pot tako jasno in natančno popisati, da jo z vsem trdom lahko ohranite in se s celim srcem Mariji bližati zamorete. Češčena Marija!

I. del.

V navadnem življenju je dvojna pot, ki pelje k mastnim službam in k visoki časti, je pot „protekcije“ ali priporočila in pot lastnih zaslug. Žalibog; da dandanes se poslednja pot nič več ne rabi, ampak le po prvi vse skuša dalje priti in tudi res pride.

Oziroma dvojne poti, ki k Mariji peljate, ter je tudi ena pot priporočila, druga pa pot zaslug, je vse drugači, ker tu ne gre za zemeljsko, ampak za nebeško. Obe imate veličastno vrednost, obe peljate gotovo na zaželeni cilj, k Mariji in po njej k Jezusu!

Perva pot je cvetlična. Nehoté mi tu v glavo pride mladostni životopis „Giota“ svojega časa najbolj slavnega slikarja. Ubozih starišev rojen, ni mogel svojih prelepih zmožnost izuriti, moral je čredo pasti. Na paši se nekega dne kratkočasi, kakor sledi: V senco košate lipe nanosi belega peska, ga lepo razgrebe, da je postala bela podoba okrogle mize. Zdaj naterga različnih cvetlic in obloži pesek z rumenim cvetjem. Venec iz lorberjevih peresc opletenih z raznobarnim cvetjem predstavljal je okvir, v kterega je Giotto naslikati hotel prečisto devico Marijo. Obraz, roke in noge je naredil iz vertičnih peresc, široko obloko pa iz umetno sestavljenih peresc višnjevo in rudečobarvane „Anemone“. Bele zvezdnate cvetke so predstavljale slavnato krono nebeške matere. — Oh, kako srečnega se je čutil deček pred to podobo. Ves zamišljen v gledanju te podobe ni zapazil za herbdom stoječega slavnega slikarja Cimabua, kateri občudovaje podobo koj spozna sposobnosti dečka. S privoljenjem starišev ga vzame seboj, ga lepo izuči in Giotto postal je vsled tega umetnik, da mu ga ni para. Že v pozni starosti se večkrat z veseljem spominja griča svoje domačije, kjer je tako otročje srečen klečal pred cvetlično podobo sv. device Marije.

Ljubljeni! kakor je le-ta deček s cvetkami vpodobljal kraljico nebes, tako jo moramo tudi mi posnemati v čednostih, ktere sv. Frančišek Saleski imenuje dušne cvetke. To posnemanje njenih čednost je perva pot k nje sercu, je pot priporočila, protekcije, ker nič ni njej bolje prijetnega, nič ne vleče njene ljubeznjive oči bolje na nas, kakor pot čednosti, cvetlična pot. Po tej poti pridemo k Mariji in po Mariji k Jezusu v nebеса; po tej poti bomo enkrat večno srečo našli, kakor je našel Giotto časno.

Sv. Peter Fourier je svoje podložne večkrat svaril, rekoč: „zgodovina pripoveduje, da je častita Devica čudovite lepote bliščala, ne zemeljske lepote, ktera prejde, je goljufiva in škoduje, ampak duševne, ktera bogoljubne čednosti deli.“ — Enako tudi jes vas

opominjam, ljubi kristjani! da posnemate Marijine čednosti vam v spomin klicaje besede sv. Hieronima: „O preljubeznjivi, ljubite Marijo, ki jo častite, in častite jo, ki jo ljubite. Potem jo bote v resnici častili, ako jo bote iz celega serca posnemali“!

Sv. Johana Valois je ustanovila k časti matere Marije red, katerega je imenovala red „deseterih čednost“ sv. device Marije. Iz sv. evangelija je posnela teh deset čednost ter jih je onim posnemati priporočila, kateri so hoteli v ta red stopiti. Te čednosti pa so: čistost, ker se Marija z vso pravico imenuje kraljico devic; modrost, ktera se je v vseh delih Marijnih, zlasti v njenih odgovorih kazala, ki jih je dala angelju Gabrielu; ponižnost, od ktere je vsa presunjena bila; vera vsled katere je vse trdno verovala, kar jej je angelj oznanil; pobožnost, katera se je posebno razodevala v molitvi, v častenju božjem; pokorščina, vsled katere se je vsem božjim postavam nepegojno podverгла; uboštvo, ktero se je vedno v zaničevanju časnega imetja in v ljubezni do pomanjkanja razodevalo; poterpežljivost, ktero je pri vsem trpljenji svojega Sina od zibe do groba kazala; ljubezen, ktero je do Boga, do Sina božjega in do bližnjega imela; sočutje, ker je s svojim sinom vse zaničevanja, tugovanja, britkosti in bolezni voljno prenašala. — V teh čednostih so se morale vse redovnice posebno vaditi.

Tudi vi, kristjani! akoravno niste iz reda „deseterih čednost“ Marije, se morate v ravno teh čednostih vaditi, ako hočete pravi otroci Očeta nebeškega in matere Marije biti. Ni ga med vami, katerega stanu si bodi, da ne bi mogel čisto živeti; in kar velja od te čednosti velja tudi od vseh drugih. Kolikokrat se priložnost najde, uriti se v ponižnosti po izgledu Marije, ktera je izustila, da se je Gospod ozerl na nizkoto njeno. Kako natanjčno vi lahko posnemate njo, ako vse zapovedi božje in cerkvene, vse nauke sv. cerkve spolnujete.

Nek cerkven učenik naslednjo regelco nasvetuje Marijine čednosti posnemati, rekoč: „Pri vseh svojih mislih si stavi vprašanje: Bi li moja sv. mati Marija tako mislila, kakor jes? Bi imela take misli, take nakane, take naprejšvetja, kakor jes? — In ako so hudobne, Boga žaljive, ti bo koj notranji glas rekel: O naka, kaj takega Marija ne misli, to njej še v glavo ne pride. Oziroma tvojih besedi, tvojih govorov se vprašaj: Bi li Marija, moja mati, tako govorila? In so tvoje besede hudobne, zopet čuješ notranji glas: O ne, kaj takega ne govori Marija, moja mati! Pri tvojih delih se vprašaj: Bi li moja mati Marija tudi tako delala? In je tvoje djanje hudo, boš zopet slišal notranji glas: O naka! kaj takega bi Marija ne storila, ona bi se takega ogibala, njej bi se to gnjusilo!“

Ta pot bo za-te res cvetlična pot, kajti polagoma se bodo tebi razcevele lepe cvetke čednosti Marijnih in pod njenim močnim varstvom boš spoznal, da ta pot priporočila te je peljal k njej, materi božji. Pojšči si torej iz celega serca to pot in ohrani jo z vso

močjo, k čemu te brezštevila svetnikov opominja. Sv. Bonaventura: „Ako hočeš svoji dobri materi dopasti, hočeš od nje poljube prejemati, moraš njene čednosti posnemati“, „Ti bi se silo motil“, pravi sv. Avguštin, „ako bi mislil kaj velikega storiti, brez da bi jo posnemati skušal.“ Zveličani Rihard jedernato in kratko pove: „Oni so otroci matere božje, kateri jo posnemajo.“ Marija sama v bukvah Modrosti tako govori: „Otroci poslušajte me, blagor jim, kateri ohranijo moje pota. Poslušajte nauk in bodite modri in nikar ga ne zametavajte. Blagor človeku kateri mene posluša in kateri čuje pri mojih vratih vsaki dan in streže pri podbojih mojih duri.“ Marijine pota, ktere nam ohraniti veli, so pred omenjene čednosti. One svete čednosti, ti posnemanja vredni nauki so Marijino zerkalo, v katerem se moramo vsaki dan ogledovati in presoditi, ali smo zvesti nasledovalci Marijinih čednost? ali smo njene pripomoči vredni? ali zaslužimo njo v življenji besednico imeti? — To Marijino ogledalo tebi, kerščanski mladeneč! predstavljam, ga držim tebi, kerščanska deklica! pred očmi, in vaji vprašam: ali najdeti v njem svojo podobno? — Jes spoštujem vso pošteno mladino, pa sveta jeza me žene, in ne morem molčati: Sram te bodi razpašeni mladeneč; sram te bodi razuzdana deklica! okoli vratu imata svetinjo prečiste device obešeno, pa vaju vidim ponočno voglariti, pa vaju slišim nesramno ljubezen sklepati, pa vaju vidim po satanskih plesih dirjati, pa vaju slišim nesramne pogovore imeti! Kaj ne, tako Marijine čednosti: sramožljivost, čistost, nedolžnost itd. posnemata? — Vi hišni gospodari in gospodinje pravite, da Marijo častite, pa pri vsaki priložnosti preklinjate, zakonsko zvestobo skrunite, svojih otrok prav ne podučujete, domačo in očitno službo božjo vnevar puščate, sosedu krivico delate! Ali mar Marijine čednosti posnemate? — Vi kristjani se Mariji priporočene mislite, pa povsod črez duhovsko gosposko širokoustno govorite, svete nauke in prijateljsko posvarjenje zaničujete, pa vedno okoli zapeljujete in pohujšanje dajete! Kaj ne, tako posnemate Marijine čednosti? — Da bi se pač vam Marija prikazala in vas zagotovila, da v tem stanu vaša mati biti ne more! Pa saj vas zadosti po vaših učenikih zagotavlja, toda vi nočete verovati. Pa naj bo, glejte sami zato. Jes svojo dolžnost spolnim in rečem: Pri takem življenju ne morete v Marijino pomoč zaupati tudi ne k njej priti! spoznajte svojo nezvestobo in zavedite se! spreobrnite se, začnite po Marijinih izgledih živeti in njene sv. čednosti posnemati, tako bote cvetlično pot k Mariji hodili in gotovo k njej in po njej k Jezusu sinu božjemu v nebesa prišli!

II. del.

Na ternjevi poti, kjer se noge ranijo in oblačilo razterga, je težko dalje priti; pa kolikor manj se te ovire, ta težavna pot porajta, tolikanj večji so zasluge, ktere si od odmenjenega cilja in

konca pridobimo. Ternje pomeni duševno križe in težave, tuge zemeljske in v temu oziru se sme življenje vsakega kristjana ternjevo potovanje zaslug imenovati, ako se temu ternju ne izogiblje in vse s poterpežljivostjo in z vdanjem v voljo božjo prenaša.

Tako voljno prenašanje vseh križev in težav je Mariji posebno dopadljivo, po tej poti se najložeje k njej in po njej k Jezusu pride. Ona sama najbolje ve ceniti take zasluge, ker je sama kupo grenkega terpljenja do dna izpiti morala. Kakor je nekdaj učenec ljubezni sv. Janez pri zadnji večerji na persih nebeškega Zveličarja slonel, tako počiva poterpežljiva duša na maternem sercu Marije: kakor je nekdaj Magdalena noge Odrešenika objeti in poljubovati smela, tako objema Marija kristjana, kateri v križih in težavah poterpežljivost ohrani, z rokama svoje matrne ljubezni. Glejte naravno pot, ktera k Mariji pelja!

Ona sama nam je v voljnem prenašanju križev in terpljenja najlepši izgled. Vzlasti dvoje čudežev zapazim v življenju žalostne matere božje; čudo je bilo, da je zamogla ena stvar tolikanj terpeti, brez da bi pred zamerla, in čudo je bilo, da je ona tolikanj terpljenja s tako nadčloveško poterpežljivostjo in vdanostjo prenašala, da tudi pod križem še ne omaga, ampak voljno v neizrekljivi bolesi vse prenaša. Ni zastoj starček Simeon, duha božjega navdihnjen, izgovoril pomenljive besede: „Tvojo dušo bode meč presunil!“ Ta meč vidite v sercu Marijnem pod križem. Naj molčim o terpljenji britkostih pri porodu v Betlehemu, kjer je ona v bedi in pomanjkanju v bornem hlevu Rešenika rodila; naj ne opominjam na bolesi Marijine, ktera je občutila pri obrezovanji nebeškega deteta, kjer je prvo kri v naše odrešenje teči videla; ne kličem naj v spomin toliko nam neznanih bolečin, ktere so Marijino serce prebadale pri begu v Egipt, pri tridnevnem iskanju 12letnega deteta, ktere so jo prebadale, ko se njeni sin, pričenski rešivno delo, od nje loči, poda v vert Getzemani, prejeti kelih terpljenja iz rok nebeškega Očeta; naj molčim o njenem terpljenju, ko ga vidi kot razbojnika od sodnika do sodnika tiranega, ga gleda s teškim križem obloženega na goro Kalvarijo stopati — kjer je trikrat onemogel, pod križa pezo padel ter rudečil nehvaležno judovsko zemljo s svojo dragoceno kervjo. To vse je bila le priprava na vse večje neprestane muke; ker priti ima ura, da bo ona med dvema razbojnikoma njega vidila viseti na križu z žebliji pribitega, sulico prebodenega. — „Žalostna je mati stala.“ — Morala je vse videti, vse slišati, vse čutiti; oh, raji bi bila mati sama vse to terpela, kakor svojega ljubeja tolikanj terpeti gledala! „Ona stoji in molči — meč v sercu, solze v očesu!“ — Marija čuje trinoge morilce zaničevati večnega sina božjega: „Ako si sin božji, stopi iz križa!“ — Marija sliši, ona stoji poleg križa svojega ljubeja in — molči — meč v sercu in solze v očesu. — Ona čuje mili stok iz križa: „Žejn sem!“ — ona vidi, čuti, kako mu trinogi žolča in jesiha piti dajo;

ona stoji pod križem in sliši milotužni klic svojega ljubeja: „Moj Bog! moj Bog! zakaj si me zapustil?“ Ona vidi se nagniti glavo ter čuje: „Oče v tvoje roke izročim svojo dušo!“ „Dopolnjeno je!“ — Zadnjo kapljico kervi vidi izcejati se iz odperte strani na nehvaležno zemljo. „Ona stoji pod križem in molči — meč v srcu in solze v očeh!“ — Iz nebes danega sina, čudovitega, svojega Boga Sina, svojega Gospoda in Odrašenika, svojega neomejeno ljubeja — se vidi oropano — v cvetu svoje starosti, v najlepši moči, padel je v dar nevoščljivosti in hudobiji, od lastnega ljudstva pomandran, zaničevan med dvema razbojnikoma na križu preboden. — Videla je zvezanega, pa ne more mu verig razvezati; vidi ranjenega, pa pri najboljši volji mu ne more ran obvezati; vidi ga po nedolžnem zaničevanega, pa ga ne more zagovarjati; ona sliši klic: „Žejem sem!“ pa mu ne more piti dati; ona vidi umirajočo glavo nagniti se, pa jo ne more podpreti! — Oh kdor razumi, kaj občutiti zamore materno serce, ko vidi svoje dete le človeško terpeti, on bi z Agaro zaklical: „Hočem iti, da ne vidim sina gladu umirati!“ — Toda Marija se ne gane od križa — ona stoji in molči — meč v srcu in solze v očeh!

„O ti Sionska hčerka! moram s cerkvijo zaklicati, „oh ti hčerka Sionska!“ — komu naj te prilikujem? Tvoja bolest je velika, kakor morje! nepopisljiva, neizrekljiva, neprestana!“

Pod trinogom Antijohom stoji s svojimi sedmerimi sinovi hrabra Makabejka ter vidi enega za drugim svojih sinov za sv. vero v najgrozovitnejim mučenju življenje darovati, pa ona se ne zmeni, temuč jih opominja k radostni stanovitnosti. „Ko je vse umreti videla“, pravi sv. Avguštin, je z vsemi terpela; ona je videla vse, je ljubila vse; kar so sinovi na telesu, je terpela ona na duši, ona mati sedmerih mučnikov je sama sedmera mučenica bila.“ Tej serčni materi so sv. cerkveni očaki Marijo prilikovali, kolikorkrat so nje terpljenje predstavljali. In po vsej pravici! Zakaj kar je zapisanega od Makabejske matere, to velja tudi od Marije. Mati makabejskih bratov“, se čita v sv. pismu, „je bila mati črez vse čudovita, pobožnim večnega spomina vredna! ona je vse prenesla voljnim srcem, z modrostjo napolnjena in moške serčnosti.“ Tako terpi in prenaša tudi Marija. Kakor Makabejka je tudi ona prečudna mati, kakor nam spričuje pobožni Jakob Rhem. Ko so enkrat njegovi sobratje znane lavretanske litanije peli, je on po navadi zadej v kotu klečal. Naenkrat se vzdigne in s klicom: „Mati prečudna!“ hiti v prvo versto ter vpije: Ponavljajte le-te besede; to je ime ktero se sv. Devici pred vsem spodobi, to je nje hvalni rek!“ In res, prečudna je Marija v vsem djanju in nehanju! prečudna v svoji čisti lepoti in čistosti, prečudna v svojih čednostih in najbolj pa v svojem terpljenju! Kakor Makabejka, da le malo podobo rabim, je terpela tudi Marija. In če ne, kdo ne občuduje besede sv. Janeza: „Poleg križa Jezusovega je stala njegova mati!“

Petero sinov rimskega cesarja Mavricija ukaže trinog „Phokas“ usmertiti in to vpričo nesrečnega očeta po vojacih, kateri so bili dosehdob v njegovi službi. Mavricij pa ne pretoči ne jedne solze, tudi divjim morilecem nič ne očita; svoje oči oberne k nebu ter govori: „Pravičen si ti, o Gospod! in pravična je tvoja sodba“! Svojega Sina vodi Marija uničenega in to po rokah njegovih nehvaležnih stvari, nepremakljiva tu stoji, občudovaje božje naklepe, kateri lastnemu sinu ni prizanesel. Ona stoji pred nebrojno množico, kateri je njeni sin v zasmeh — ona stoji trepetaje, hude bolesti — meč v srcu, solze v očeh — blede z obledelim, terda z oterjenim. Ona stoji, kakor je njej čistosti lastno, ne pade na zemljo, ne zvija rok, ne toži, ona „stoji in molči“! Ona stoji, zre na križ in molči, kdo še ne zapopade besede: Meč v srcu Marije in solze v očeh“? Glejte ternjevo pot, po kateri nam je hoditi, da do Marije in po njej k Jezusu pridemo.

Kako pa je z nami? Oh, da se Bogu usmili! Kristjan! nočem šteti grehov, katerih se vdeležiš z nevoljnim prenašanjem od Boga ti poslanih nadlog, katerih se vdeležiš s svojimi od Boga ti k njegovi časti danimi počutki, z očmi, s kterimi se videnja nevrednega delaš; nočem hudobij opomniti, katerih se z ušesi krivega storiš; nočem malopridnosti praviti, s kterim si jezik in roke oskruniš, zakaj obnoret bi meni in tebi bilo, ako bi ti hotel vse razlagati; tudi nočem govoriti od drugih ostudnih telesnih občutkov, ktere v nejevolji zoper svojega Odrešenika rabiš, ker dobro vem, da bi groza nektare obšla, take strašne gnjusobe med kristjani zvedeti. Pa zamolčati ne morem tistim, kateri se nad vsako najmanjšo zopernostjo hudujejo, za vsako najmanjšo razžaljenje bližnjega kolnejo, se pridušujejo, Boga na pričo kličejo, bližnjega v kaplici vode utopiti skušajo in ropočejo, kakor kača ropotača, kakor toča ne streho; — zamolčati ne morem tistim, kateri črez vsako božje pošiljanje godernjajo, bolezen z nevoljo prenašajo, nesrečo hudičujejo in manjšega ternja, ki jih zbode, prenesti ne morejo; — zamolčati ne morem tistim, kateri pamet in zastopnost v jezi in nevolji požrešnosti darujejo, se do pijanosti opiijejo in pod neumno živino ponižajo; — od tistih hudobnežev molčati ne smem, kateri zavoljo najmanjših britkosti brez vere v večnost in brez strahu pred Bogom na svetu žive, se po najostudnejih pregrehah valjajo druge na potu malopridnosti zapeljujejo; — od tistih, pravim, molčati ne smem, kateri so popolnoma sužniki hudobnega duha in v svoji jezi druge pohujšujejo in nje ter sami sebe pogubljujejo. Oh! hudobneži! Tako, kaj ne, po ternjevi poti za Marijo in po Mariji k Jezusu hodite? Povej kako boš zamogel enkrat pred sodnim stolom shajati? Kakošen strah te bo na smertni postelji obdajal? Pregledal boš svoje pretečeno življenje, in kakor v ogledalu boš svoje pregrehe videl, spolnil se boš vseh zopernosti in spregledal, da nisi hotel iti po ternjevem potu k Mariji! Moj prijatelj! Kaj bo? v večnost boš

moral po drugačnim ognjenim potu, kakor je bil ternjevi na zemlji, pred sodnika boš moral, pa dobro boš vedel, da ti sodnik ne bo odpustil! —

(Konec prihodnjič.)

Pridiga za XVIII. pobinkoštno nedeljo.

(Od zavidnosti; gov. M. T.)

„In glej! eni pismarjev so sami pri sebi rekli: Ta preklinja.“ (Mat. 9, 3.)

V v o d.

Ako zgodbe sv. evangelja premišljujemo, mora se nam čudno zdeti, zakaj da so Judje nad Kristusom, naj jim je še toliko dobrot skazal, zmiraj kaj grajati imeli. Kjerkoli namreč jim svojo vsemogočnost in svojo usmiljenost razodevlje, povsod zabavljice v njegovo očetovsko serce leté. Če se za grešnike poteguje, v njih hiše hodi in z njimi je, že sklepajo, da se preveč ponižuje, in tudi sam ne more drugega, kakor hudobnež biti. Ako je v sobotni praznik od rojstva slepemu oči odperl, zopet gre govorica, da je prelomljavec postave, in za tega del smerti vreden. Če je iz obsedenih hudobne duhove izganjal, obrekovali so ga, da jih izganja z močjo Belcebubovo, višega zmed hudičevo. In ako po besedah danšnjega sv. evangelja mertvoudnemu serčnost in zaupanje daje, in mu obeta, da so njegovi grehi odpuščeni, berž ga skrivši obdolže, da je preklinjevalec, ker odpusčenje grehov je edino le delo božje. Od kod torej to natolcevanje celo od taci, ki so bili učeniiki ljudstva, in bi bilo temveč ljubezni od njih pričakovati? Hudo jih je bolelo in peklo, da je njih skrivne hudobije ostro svaril; dalje da svojim poslušalcem priporočal, naj vse storé, kar jih uče, vendar pa naj po njih zgledih nikar ne ravnaajo; posebno pa so bila njih serca polna zavida in nevoščljivosti. Kar preterpeti niso mogli, da je ljudstvo v čedalje večih trumah za njim derlo, in njegovo hvalo od ust do ust razglašalo. Povzdigovati Kristusa je bilo farizeje in pismarje poniževati; zatorej so si zvižaje in hudobnosti izmišljevali, da bi ga pri ljudstvu počernili in serca od njega odvernili.

To kristjani! je grenki sad, ki ga zavid ali nevoščljivost vse-skozi rodi. Nič ni tako lepega in svetega, česar bi nevoščljivec ne ogerdil in ne oskrunil. Najlepše čednosti so v njegovih očeh napake, in vsa dela kerščanske ljubezni so mu dela hudobije. Zoper to pregreho bom toraj danes govoril, in vam pokazal

1. kako gerda da je ta pregreha in
2. vam ob kratkem nektore pripomočke zoper njo nasvetoval. — Le pazljivo poslušajte!

Razlaga.

1. Najpoprej je vprašanje: Kaj je zavid ali nevoščljivost? Zavid je neko notranje užaljenje zavoljo tega, da ima naš bližnji več sprednosti in več sreče, več časti in blaga kakor mi. Zavid je v peklu doma, zavid je sin peklenski, po bistvu središče vseh hudobij, in po svoji delavnosti najrodovitnejši oče vseh nesreč.

a) Zavid je v peklu doma, zavid je sin peklenski. Kakor hitro je bil Lucifer iz nebes pahnjen, bil je zavid prvi otrok, ki ga je pekel na svet porodil. Videl je, da ste duši naših prvih starišev podobi božji, olepšani z enacim oblačilom nedolžnosti in krasote, kakoršno je on bil zgubil; pri tej priči se vname v svojem serdu do njih in posluži se svoje prekanjenosti in goljufije, da bi jih z njih mlajšimi vred za vselej pogubil. V resnici se mu je to poneslo, in tako še sedaj milovanja in objokovanja vredni Adamovi otroci grenki sad okušamo, ki je zapuščina satanove nevoščljivosti. Revščina, preganjanje in spodrivanje, žalosti duha in telesne bolečine bi nam zemeljskim popotnikom ne bile znane, ako bi se ta porod na zemljo ne bil pokoril. „Po nevoščljivosti hudičevi, beremo v bukvah modrosti (2, 24.), je smert na svet prišla; in kateri so njegovi, ga posnemajo.“

Poglejte, kristjani, čegav tovarš je nevoščljivec. Kakor hitro se kdo da od te hudobije gospodovati, in bližnjega za voljo njegove sreče, ali za voljo bogastva ali za voljo natornih ali nadnatornih darov zavidati; kdor želi in skuša, da bi svojega bližnjega zagrebel, on pa se na njegovem grobu povzdignil, ta je tovarš in služabnik satanov, ki k poginu človeškega rodu pripomore. Takemu velja, kakor Judom, očitane Kristusovo: „Vi imate hudiča za očeta, in hočete po željah svojega očeta delati.“ (Jan. 8, 44.) Ali že ni to zadosti, da bi se vsak, kdor je pri zdravi pameti, od nevoščljivosti odvracaval in se je varoval? Glede na svoj poklic smo kristjani otroci božji. „Mi nismo, pravi apostelj Efežanom (2, 19.) gostje in ptujci, temuč sobratje svetnikov.“ Poglejte, kliče sv. Janez (I. 3, 1.), kakošno ljubezen nam je Oče skazal, da se otroci božji imenujemo in smo.“ — Teh prednost nas torej nevoščljivost oropa. Potegne nas tako rekoč iz hiše in s strani Stvarnikove, in nas vleče v stanovališče in na stran peklenskega trinoga. In ker je po zahterjenji sv. Pavlja naš namen, deleži božji in sodeleži Kristusovi postati, po nevoščljivosti pa postanemo deleži pekla in sodeleži hudičevi. Kdo, vprašam, bi s strahom na to poniževanje ne mislil, in bi tega peklenskega poroda iz dna svojega serca ne sovražil?

Kakor je pa nevoščljivost glede na svoj izvir otrok večne tame, tako je po svojem bistvu središče vse hudobije. — Po izrekih cer-

kvenih učenikov je zavirljivost žaljenje duha, ki ga nad srečo svojega bližnjega čutimo, misleč, da nam njegova sreča našo krajša, ali da nas zad stavijo, če bližnjega povzdigujejo. Potem je nadalje neko notranje veselje nad njegovo dušno ali telesno nesrečo, kakor bi iz nesreče svojega sobrata kakošnega dobička, iz njegovega ponižanja svojega povišanja pričakovali. Ali si pa moremo kaj hudobnejšega misliti, kakor je to? Ali se ne pravi to z drugimi besedami natorne postave z božjim perstom v naše serce zapisane, iz njega zbrisati? duha kerščanstva iz njega pregnati? Boga samega neprevidnosti ali še celo krivic dolžiti?

Kaj ne, natora nam je milobno, občutljivo serce podelila. Ako teh občutkov sami ne zamorimo, smo že pri pogledu ptujih nadlog vsi ginjeni. Žene nas samo od sebe, vsem v stiskah zdihujočim po moči na pomoč priti. Naše serce se veseli, ako tudi druge srečne in zadovoljne vidi, ker smo vsi med seboj bratje in sestre; vsi udje enega telesa, tako, če en ud terpi, terpe ž njim vsi udje. Že, ako bi po tem natornem nagnjenji živeli, ne mogli bi brez solz usmiljenja bližnjega terpeti videti. Ali peklerska nevoščljivost te natorne občutke vse zauberne, in jih stori kakor železne ali jeklene. Ona je kriva, da se človek smeja, kjer naj bi jokal, in se joka, kjer bi se imel veseliti.

Česar nam natorna postava zapoveduje, to nam duh kerščanstva še določnejše razlaga. Kerščanstvo nas vse kakor s povojem ljubezni med seboj stringa, da drugim ravno tega, česar sebi želimo, in od drugih ravno to, kar od sebe odvrtačujemo, naj bi tako vsi bili enih misel in enega serca. Nevoščljivost pa te zakone ljubezni z nogami tepta, in je, kakor divjak, brez ljubezni, brez vere in kerščanstva.

Zraven tega nevoščljivost tako rekoč Boga preklinja. Verska resnica je, da vse, kar se zgodi, se zgodi po božji modrosti in previdnosti. Berača in cesarja je on vstvaril, obema njih tek odločil. Kdor torej svojega brata zavida, ta prederzno v božjo previdnost sega, jo hoče s svojim plitvim umom zavračati in s svojo kratkovidnostjo jo zboljševati; Božje naredbe in naprave so mu krivične. On se z Bogom, kakor prepira, rekoč: „Gospod! zakaj obračaš svoje milostne oči na tega in unega? zakaj ne na-me? Zakaj razlivaš svoj blagoslov na polje in nograđe mojega bližnjega? zakaj ne na moje? Zakaj daješ temu in unemu srečo pri živini in pri kupčiji? zakaj ne meni? Zakaj gre uni zmiraj više od stopinje do stopinje? in zakaj mene vedno v prah ponižuješ? — Tako je govorjenje nevoščljivosti. Ona je zaprisežena sovražnica vseh srečnih, je preklinjevalka božje neizvedljive modrosti.

Nevoščljivost poslednjič je najrodovitnejša mati mnogoterih zlegov. Ako je bila zemlja kmali po stvarjenji z nedolžno kervjo napojena, vemo, da je nevoščljivost to žertvo zahtevala, ker je hudobni Kajn svojega brata Abelja zavoljo dopadljivosti njegovega

daru zavidal, in za tega del ga s kolom na tla pobil. — Ako so Jakobovi sinovi svojega brata Jožefa čertili in ga Izmaeljskim kupcem prodali, vemo, da je bila zopet nevoščljivost te hudobije kriva. Pisana suknja, kot znamenje posebne očetove ljubezni, in razlaganje nekih sanj, kot znamenje njegovega povišanja, ste ga spravile iz pota. — Ako je Savelj proti Davidu ves sovraštva bil vnet, da mu je skrivé in očitno po življenju stregel, ga je le nevoščljivost zopet k temu spodbodla. Zmaga nad Golijat, pozdravi in vrisk ljudstva: „Savelj jih je tavžent, David 10 tavžent pobil“, to bi bilo Davida življenja stalo, ako bi ne bil v tujem pribežališča iskal. — Slavnemu vojskovodju Belizarju, ki je Perzijane premagal, Gote, Alane in Vende iz Rima in iz Laškega pregnal ter njih kralje vjete v Carigrad pripeljal, Afriko, Napolitansko in Sicilijo k pokorščini primoral, in kteremu na čast je cesar Justinijan denar koval z njegovo podobo in napisom: „Rimljanov lepota“, temu so cesarjevi nevoščljivi služabni tako dolgo na pete bili, in ga obrekovali, da je bil v ječo vržen in bila sodba nad njim sklenjena, da so mu obe očesi izruvali. Poleg ceste v borni kočici je nazadnje nemogredoče za dar nagovarjal rekoč: „Dajte ubogemu Belizarju vinar, možu, kterega je sicer hrabrost povzdignila, nevoščljivost pa mu obe očesi izkopala.“ — Žalosten zgled, kaj nevoščljivost stori, nam je nek mladeneč, ki je v l. 1643 v Parizu ženitnino obhajal z gospodično, katero jih je poprej veliko, pa zastonj snubilo. Bilo je ravno pred pustom, in tako pride zvečer več preoblečenih in našemanih ljudi v ženitovansko stanico. Vsakdo je mislil, da je vsa ta norčija v poveličanje veselice. Ko nekaj časa po izbi noré, mignejo ženinu v drugo izbo. Črez nekaj časa prineso pare, drago okinčane in s črnimi perti pregernjene ter jih v sredi na tla postavijo. Zdaj začno šeme mertvaški ples krog par, in se drug za drugim tiho in resnobno skozi duri pomikajo. Vse pazi na konec te igre; ali ko šeme zaporedoma odidejo, ni je bilo nobene več nazaj. Ko pa mertvaški pert na parah odgernejo, najdejo ženina mertvega pod pertom ležati. Njegovi nevoščljivci so ga bili v bližnji stanici zadavili. In tacih žalostnih prigodb, oh, koliko jih krije spomin preteklega časa! Da, iz nevoščljivosti izvirajo sovraštva, pravde, prepiri in maščevanja v posameznih družinah, nevoščljivost požiga hiše, vasi in mesta, nevoščljivost, kakor za stavo, preлива reke kervi v vojskah, ona je po besedah sv. Krizologa največe hudo, s kterim se nobeno hudo meriti ne da. Nečistnik ima izgovor nad poželjivostjo, tat nad uboštvom, morivec nad togoto, le nevoščljivec nima drugega, kot hudobijo. Hujša torej, kakor nečistost, prešestvo, pobjo in tatvina, je ta pregreha.

Po tem takem kako je nevoščljivost premagovati, ako se našega serca poprijemlje?

Premaguj jo a) s to mislijo, da tvoja pamet kratko in malo ne ume, kaj ti je koristno in kaj škodljivo. Bodi še tako moder,

vendar moraš spoznati, da si sam sebi, in da je veliko stvari, ki so najbližej tebe, nerazumljive vganjke. Zato po svetu kraljevega preroka Gospodu prepuščaj, vse svoje pota; on bo že naredil. Le on ve, da so Lazarja rane, bolečine in zasramovanja, lakota in žeja pota, ki derže proti Abrahamovemu naročju. On ve, da bi te visokost storila omotičnega, svetloba srebra in zlata te oslepila, bogastvo te pripravilo ob nebeško veselje.

b) Kakor hitro čutiš, da se nevoščljivost v tebi vzbuja, začni se poniževati. Zavid, pravi sv. Avguštin, je sin napuha; umori očeta, in tudi sin bo umerl. Premišljuj, da darovi, ktere bližnjemu zavidaš, so le izposojeni, od katerih bo treba odgovor dajati. Blagor ti, ako si manj prejel, ker te tudi manjši odgovor od prejetih talentov čaka! Zraven ne pozabi, da so dobrote, ktere rija poškodejuje in jih molji razjedo; ne pozabi, da nisi nič na svet prinesel, in nič ne boš s sveta odnesel, razun čednost in dobrih del.

c) Premišljuj resnico, da tisti, ki drugim jamo koplje, največkrat sam va-njo pade. To se je zgodilo Labanu, ker je Jakoba zavoljo njegovih čred zavidil, da ga je božji blagoslov zapustil. — Danielj je bil rešen iz levnjaka, njegovi zavidljivci pa so bili va-nj verženi in od sestradanih levov raztergani. Egiptovski Jožef je bil na kraljevi sedež povzdignjen, bratje nevoščljivci pa so postali njegovi sužnji. Mardohej je bil po kraljevo čeeščen, Aman pa je visel na hladu, ktere ga je Mardoheju postavil. — S kakoršno mero merite, s tako se vam bo odmerjalo.

d) Najboljši pripomoček zoper nevoščljivost pa je poslednjič ljubezen, brez ktere tvoja vera, ako gore ž njo prestavljaš, ni nič, in brez ktere je najgrozovitnejša smert marternikov brez zasluženja. Ta ljubezen, pravi sv. Pavelj (I. Kor. 13.) ni nevoščljiva, in častilakomna, ne išče samoprida; ona vse prenese, vse veruje, vse upa, vse poterpi. Amen.

Duhovniške zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Šašelj M., slovenski pridigar in nunski spovednik v Celovci imenovan je dekanom v Gospisveti. Č. g. Müller Juri, fajmošter v Šmarjeti blizo Wolfsberga, je dobil faro in komendo na Reberci, č. g. Seher Jož., provizor pri sv. Urhu blizo Trga faro pri sv. Kervi. Oskerbništvo Št. Vidske dekanije izročilo se je č. g. župniku Thalhhammerju D. Imenovani so: č. g. Ambrož M. župu. v Svečah, za župnika v Kapli pri Dravi; č. g. Fric Jožef, ekspozit v Zrelcu, za župnika v Št. Mohorju; č. g. Ganglmayr, mestni kaplan v Št. Vidu, za provizorja ravno tam. — Umerli so: Čč. gg.

Werwie Ignacij fajmošter v Kotarčih, Huber Anton, častni korar, dekan in mestni župnik v Št. Vidu, Khul Alojzij, knezoškofijski svetovalec, kanonik, in č. g. Grath Jožef, vpokojeni župnik. R. I. P.!

Goriška nadškofija. Chronica dioecesis: Laetabundi nominationem Archipraesulis Goritiensis notificamus: — C. r. Locumtenentia rescripto dd. 20. Julii Nr. 1155/P. juxta notificationem acceptam o. c. s. Ministerio C. et J. dd. 12. Julii Nr. 688 Ordinariatui nuntiavit Illustrissimum ac Rdrum Dominum Aloysium Mathiam Zorn, Episcopum Parentino-Polensem ab Avgustissimo Imperatore nostro resolutione dd. 22. Junii o. c. nominatum esse Archiepiscopum Goritiensem. — Milostljivi gosp. Dr. Alojzi Zorn so rojeni v Pervačini blizo Gorice 13. jan. 1834, 13. jan. 1857 pa za mešnika posvečeni. Po celej nadškofiji je veliko veselje! — Č. g. Traversa Janez, dozdejni koop. v Medeji je ravno tam postal župnik; č. g. Lužnik Franc, provizor v Roči, je postal tam kurat. — Umerl je č. g. Goriup Štefan dekan v pokoju R. I. P.!

Ljubljanska škofija. Č. g. Ulčar Blaž, župnik v Velesovem je obhajal zlato sv. mešo.

Lavantinska škofija. Č. g. Kolin Jan., župn. in duh. svetovalec v Mozirji je obhajal zlato sv. mešo. Č. g. Rožanec Tom. dekan je imenovan pravim konzist. svetovalcem. Za kaplana grejo čč. gg. Purgaj v Prihovo, Irgel k sv. Petru pri Radgoni, Muha v Šmarten pri Slov. Gradci; novomešniki pa: čč. gg. Gabere v Dramlje, Hriberniki k sv. Jurju na južni železnici in Ilešič v Mahrenberg.

Teržaška škofija. Č. g. Legat Janez katehet, je postavljen za ravnatelja v novem dijaškem semenišču; č. g. Bersenda gre za stolnega vikarja k sv. Juštu in za opravitelja v imenovanem semenišču; č. g. Budin Jož. za duh. pomoč. k staremu sv. Antonu; č. g. Rebolj Matej, gre za duh. pomočnika v Brezovico; č. g. Ščitar Andrej v Klano; č. g. Ivič Janez za opravnika kuracije v Vodica; č. g. Kociper Anton, duhovn. pomočnik v Lanišče; č. g. Teran Franc za provizorja v Antinian; č. g. Dekleva Blaž, je postavljen za opravnika v Predloko; č. g. Vitežič Jernej v Lindar za duh. pomočnika; č. g. Mikiša Andrej v Bersec; č. g. Žic Mikola v Lovran za duhovn. pomočnika; č. g. Šega Ivan k Novemu sv. Antonu za duhovn. pomočnika v Terstu; č. g. Kjuder Anton gre za duh. pomočnika in stolnega vikarja k sv. Juštu v Terstu; č. g. Zbac Peter gre k sv. Ivanu za duh. pomočnika; č. g. Šubic Prismaš se je podal v stalni pokoj.